

ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP

Ifjúsági rovattal

L. Monteverde 4251
(1636) Olivos
Bs. Aires - Argentina

PERIÓDICO HÚNGARO DE LA ARGENTINA
CON SECCIÓN EN CASTELLANO

IV. évf. 44. sz.
2008. NOVEMBER
(LXXIX. évf. 15.850. sz.)

Stirling György:

Európa gondja, a népességfogyás

Az öreg kontinens országai számára egyre nagyobb fejfájást okoz a népességfogyás. Tipikus európai jelenség, amely összefügg a lakosság öregedésével. Míg a Föld lakossága összességében évről-évre növekszik és fiatalodik, addig Európa az elöregedés jeleit mutatja: a statisztikai táblázatokról az tűnik ki, hogy a legtöbb európai országban alacsonyabb a születések száma, mint a halálozásoké. Mivel jóval kevesebb gyerek születik, mint ahányan meghalnak s ugyanakkor az **átlagéletkor egyre hosszabbodik**, a legtöbb európai ország lakossága csökken, míg a társadalmakban túlsúlyba kerülnek az öregek. Ha a fiatalabb korosztályoknak nincs elég utánpótlása, előbb-utóbb hiány mutatkozhat az aktív munkaerőben, akikre egyre nagyobb terhet ró a növekvő számú nyugdíjas eltartása. Ez pedig a társadalmi-gazdasági egyensúly megbillenésével járhat.

Többfelé próbálkoznak különböző módszerekkel: a gyermekvállalási kedv fokozásától kezdve az **anyaság nagyobb társadalmi megbecsülésével** és olyan szociális intézkedésekkel, amelyek megkönnyítik a gyermeknevelést. Ide tartoznak a gyermekgondozási segélyek emelése, a hosszabb szülési szabadság és nem utolsósorban a szülés miatt munkából kieső nők munkába való visszatérésének biztosítása és a nagycsaládosoknak járó egyéb kedvezmények, a gyermekek napközbeni ellátásának megoldása és több hozzájárulás a nevelési költségekhez. De **ez a családpolitika sem hozott jelentős eredményt**. Hogy a legtöbb nyugat-európai országban mégsem csökkent a lakosság száma az egyedül az egyre nagyobb számban jelentkező bevándorlóknak köszönhető. Így a demográfusoknak is bele kell törődniük abba, hogy a népesség fogyatkozásának egyetlen ellenszere a bevándorlás.

A **tömeges bevándorlás** azonban számos problémát vet fel. Elsősorban azt, hogy miképp sikerül a befogadó társadalomnak integrálnia, magába olvasztania a legtöbb esetben idegen nyelvű, etnikailag, vallásilag s így kulturálisan is különböző bevándorlókat. Az érem másik oldala pedig az, hogy a bevándorlóknak milyen hajlandóság van a beolvadásra, a beilleszkedésre, magyarán készek-e asszimilálódni? Ez a probléma Észak-Amerikában fel sem merül, pedig ott is az európaihoz hasonló népesedési gondok lennének, ha nem követnék egymást bevándorlási hullámok, de sem Kanada, sem az USA nem erőlteti az asszimilálódást, azon bölcs megfontolás alapján, hogy két-három generáció után az idő ügyis megoldja a kérdést. Az „olvasztótégely” a gyakorlatban is bevált.

Az alacsony népszaporulat, illetve újabban a népesség fogyása Magyarországon is nagy gond, és egyáltalán nem jelent vigasztalást, hogy az utóbbi jelenség Közép-Európában máshol is megfigyelhető. Például a környező országokban, Csehországban, Szlovákiában, Romániában, Horvátországban és Szerbiában. **Nekünk a magyarság számának csökkenése fáj,**

és erre a problémára nekünk kell megoldást találnunk. Ha visszagondolunk az első riasztó tünetekre, emlékezhetünk, hogy azokra a nyolcvanas években figyeltünk fel: az akkor nehezen hozzáférhető statisztikai adatok azt jelezték, hogy fogy a magyar. A már addig is nagyon szerény arányú természetes szaporulat 1982-ben fordult negatívra: emelkedés helyett csökkenést mutatott. Erről csak a szakemberek tudtak, de azok hallgattak. **A téma abban az időben tabunak számított.** A Párt eltitkolta a valóságot, mert a szocializmus jövőképebe nem illett bele az, hogy a magyar anyák nem akarnak gyereket vállalni. A születések számának csökkenéséhez az is hozzájárult, hogy a Rátkó-korszakban (1950-53) fennálló teljes abortusztilalom után a terhesség-megszakítás tilalmát 1956 júniusában oldották fel, és a **világon egyedülálló arányban megnőtt a művi vetélések száma.**

A kérdést egyedül az emigráció merte feszegetni és kongatta meg a vészharangot. A nyolcvanas évektől kezdve mind több olyan cikk jelent meg az emigráns sajtóban, amely adatokkal bizonyította a népességfogyás egyre gyorsuló ütemét és felhívta a figyelmet ennek várható következményeire. Akadtak borúlátók, akik már a nemzethalál vízióját vetítették a horizontra, de abban mindenki megegyezett, hogy ha ezt a folyamatot nem lehet megállítani, illetve visszafordítani, még ahhoz is kevés lesz a lakosság, hogy benépesítse Csonka-Magyarország területét. Tegyük még hozzá, hogy a születések száma csak azért nem mutatott még nagyobb arányú csökkenést, mert **az országban élő roma családokban** átlagosan az 5-6, sőt 8 gyerek az általános. A statisztika jelenleg félmillió cigányt tart nyilván Magyarországon, de becslések szerint tényleges számuk ennél legalább 50%-kal magasabb.

Aztán ahogy az emigrációs lapok egyre hangosabban verték a lármáját s ezzel egy időben Magyarországon is puhult a diktatúra, mind többen és többen merték bolygatni a kérdést. Először statisztikusok, demográfusok és más szakemberek tollából jelentek meg népesedéspolitikai tanulmányok, aztán a magyarság sorskérdéseivel foglalkozó írók is publikáltak olyan írásokat, amelyek igyekeztek felrészni a közvéleményt, mondván: ha nem tudjuk megállítani a folyamatot, hovatovább annyira lecsökken a munkaképes lakosság száma, hogy nem lesz elég munkáskéz a nyugdíjasok eltartására. A munkaképes korú lakosság számának csökkenése óhatatlanul érinteni fogja **az egészségügyi ellátást** is, mert annak finanszírozására kevesebb pénz folyik majd be, ugyanakkor a nyugdíjasok jobban rászorulnak az orvosra. Ez felveti a nyugdíjkorhatár felemelésének lehetőségét is.

Bár a magyar szakemberek kezdetben azt hitték, hogy a gyermekvállalási kedv csökkenése a szocializmus kilátástalanságával és a rossz gazdasági helyzettel függ össze, a külföldi statisztikákból kiderült, hogy ez olyan jólétben élő társadalmaknak is gondot okoz, mint a **német, az olasz,**

Folyt. a 2. oldalon

November 2-a mint halottak napja a XIII. század végére gyakorlatilag általánosan elfogadottá vált. Ezt a halottokról szóló megemlékezést átvette az egész egyház. Az ünnep napját úgy választották, hogy a mindenszentek napját kövesse. Ez a nyugati kereszténységben november elseje. Sokfelé terjedt el az a hiedelem, hogy a halottak ilyenkor hazlátogatnak, ezért számukra is megterítettek, kenyeret, sót, vizet tettek az asztalra, és gyertyát gyújtottak. **A gyertyák a halottakért égtek, a tűz ugyanis megtisztulást hozott.**

November Gondoljunk szeretett halottainkra

Michelangelo Buonarroti (1475–1564): (*)

GYÁSZ

Bár megkínózta így a bú szívem már,
azt hittem én, e szörnyű fájdalom
a könnyeimben és jajomban elszáll.

De újra nyitja most a végzetem
a kínok izzó kútfejét, a forrást
és tápul új halált ad énnekem.

A gyászoló gyötrelmeit megoldja
s bár fáj, a vesztesége csendesebb,
ha hal, kinek halálra ért a sorsa.

Oly éles és oly mardosó a kín meg
a fájdalom, amennyit érezel.
Te látod ég, mint gyötrik ezt a szívet!

A SZERKESZTŐ ÜZENETE

Ahogy kedves Olvasóink tudják, krízis van a világban. Szeptember végén elnök asszonyunk az ENSZ közgyűlésén New Yorkban az ott összegyűlt „nagyvilág” előtt hallgatóságát lendületes beszéddel akarta elkápráztatni a nála megszokott tehetséggel a jegyzetek nélkül, szabadon előadott és rögtönzést mímelő szónoklatával. Beszédének elmés csattanójaként ügyes *trouvaill*-t táltal: „dzsessz-kihátás”-nak keresztelte el az éppen kitört nagy tőzsdekrachot.

Az elefántbőrű argentinai magyar már megélt jó néhány ilyen „kihátást”. Volt már „tequila”- „rizs”-, „caipirinha”-hatás, aszerint, hogy melyik országból indult ki. Volt számos devalváció, volt hiperinfláció, volt bankzárlat *corralito* - ezeket, ugye, mind túléltek. Mennyiben érint majd minket ez az új „kihátás”? Az elnök asszony New York-i beszéde szerint: semennyire. Mert - úgy mond - Argentína igen szolid lábakon áll mind gazdaságilag, mind pénzügyileg és politikailag. Igen ám, de azóta már a kormányunkat elnöklő házaspár is rájött, hogy ez sajnos nem így van. Most mindenki tanul a dzsessz ritmusára táncolni. Ók is. Mi is.

Megyünk bele a tavaszba, ami óriási előny az északi féltekén élőkkel szemben, mert nekünk jobb a dolgunk: még nehezebb lehet „ott fent” ilyen hangulatban egy borús, hideg tél fele menetetni... Mi a dzsessz egyelőre tavaszi időben köszöntjük, és mire megtanuljuk a tánclepteit, már jön is a szép, hosszú nyár.

Kék templom (Pozsony)

S az értelem ha enyhülésre lel,
hiába lel, ha sír a szív s utána
a bú csak annál mélyebben lever.

S ha nem találnék vigasztalást a
tudatba: kínjain mosolyg odát
a lelke már, ha tiszta volt halála,

csak nőne bűm. Sebemre írt az ád:
hívón hiszem, hogy itt a földi létben
ki szépen élt, lel égi szebb hazát.

A legnagyobb csapás, hiába mondják,
nem a halál, ha végnapunk a kegy
legelső napja lesz, ha égi trónt lát.

(* Kivonatosan. Rónay György fordításában)

Hay que pasar el invierno - túl kell élni a telet - mondta egyszer egy politikus, miniszter, gazdasági szakértő, akire az idősebb generáció közül sokan emlékeznek: Álvaro Alsogaray (1913-2005). A magyarok váltig erősködtek, hogy ez magyar név, ő ezt humorról túrte, ismételtette, hogy márpedig ő baszk. A lényeg, hogy mondása szállóigévé vált. Most kiegészíthetnénk: **túl kell éljük a nyarat**. Talán addigra valamelyest kiderül az ég, elhűzödnek a gomolygó, sötét, vészes felhők!

Legyünk optimisták!

Utravalóul ezt üzeni Arany János (egy apró kis szót kicseréltünk):

Feléd, feléd... (részlet)

A társas élet víg körében
A víg tavaszi (*) esteken,
Járván az alkony hús csendjében
Árnyas, virító kerteken:
Ah, mily könnyű lesz elfeledni
Egy oly kietlen, búst telet,
Hol csak tuskét lehet szedni,
Hol elfagy a lángképzület!

(*) az eredetiben: májusi

Haynalné Kesserű Zsuzsánna

A TARTALOMBÓL:

Olvasólevelek és Rövid hírek ... 2.o.
Magyarország „svájci” szemmel . 3.o.
Pillerné Éva beszámoló rólunk ... 4.o.
MAGYARORSZÁGI helyzet ..... 5.o.
A KOLONIA HÍREI ..... 6.-7.o.
Svédországi Tanácskozás ... HUF I.
Újdonságok a Szt. Lászlóban... HUF II.
Városi akadályversenyünk .. HUF III.
Régi magyar mesterségek .. HUF IV.
Acto y asado en Hogar Húngaro .. SP I
Háry János, verdadera proeza .. SP II
“Gulyás” para escolares ..... SP III

Tisztelt Szerkesztőség!

Az AMH októberi számának ún. „brazil” oldalán a 4. hasábon említés történt II. Dom Pedro brazil császár budapesti látogatásáról 1887-1888-ban, amikor is állítólag találkozott Liszt Ferencsel.

Valószínűleg tévedésről van szó: vagy a látogatás volt 2 évvel korábban, vagy a találkozó létre sem jöhetett, mert a magyar zeneköltő 1886. június 31-én olyan hazába költözött, ahol már csak az angyalok muzsikálnak...

Üdvözlettel **Kurucz László**

Kedves Szerkesztőség!

Mindig nagy örömmel várom a Hírlapot. Amint megkapom, azonnal kiolvasom, olykor nevetve, olykor sírva. Rettenően sajnálom, hogy a nagy távolság és egészségi állapotom miatt nem tudok a rendezvényeken megjelenni!

Régi szép emlékeket idézek fel magamban: Bodnár Gáborral tettem le a cserkészfogadalmat Németországban. Magyarországon Mater Bodolai volt az osztályfőnököm az egri Angolkisasszonyoknál... Most pedig az fű hozzájuk, hogy egyik orvosom Platanosra járt iskolába...

Amikor megjön az újság, telefonálok Egerbe unokaöcsémnek, Farkas Péternek és előlegezem neki, mi minden jelent meg az AMH-ban Magyarországról. Gyakran előfordul, hogy rajtam keresztül tudnak meg ottani híreket... Később már interneten is olvassák, amikor felkerül a honlapra.

Sok szerencsét és kitartást további munkáitokhoz!

Horváth Éva, Florencio Varela

Kedves Kesserű Zsuzsánna Főszerkesztő!

Az „Argentínai Magyar Hírlap”-ot megrendeltem tavaly, 2007. októbertől egy évre. Most szeptember végén lejárt, tegnap kaptam meg az utolsót. Az újságot ezután már nem szeretném tovább járattatni, mert ilyen messzi országból sokba kerül, már nyugdíjas vagyok.

Nagyon szerettem főleg a „Brazíliai Híradó”-t Piller Éva, São Paulo-i tudósítótól, a brazíliai történelemről és magyar vonatkozásairól. Hiányozni fog a regényes életű Dom Miguel herceg, a portugál király fia, és Dom Pedro öccse történelmi leírásai. Olyan érdekesen ír az író, mintha mesélne.

EURÓPA GONDJA...

a francia vagy a svéd. (Érdekességként hadd jegyezzük meg, hogy a legnagyobb arányban fogyó nép Európában az orosz, Távol-Keleten pedig egyetlen országban, Japánban csökken a lakosság.) Ezekben a társadalmakban a szülőképes korú nők közül sokan törekszenek saját, önálló szakmai karrierre és - akárcsak számos diplomás fiatalember - inkább választják a szingli életformát. Ha később mégis feltámad bennük a családalapítási kedv és idővel kialakulnak stabil párkapcsolatok, gyakran már késő a gyermekvállalásra. A jóléti nyugati társadalmakban tehát elsősorban nem a szociális helyzet vagy a sivar jövőkép miatt nem szánják rá magukat a fiatal párok a gyerekekre, hanem mert **ez a divat**. Mivel pedig a külföldtől mindig csak a rosszat vesszük át, de azt hatványozottan, a pályakezdő magyar fiatalok között is terjed ez a szokás: egyre kevesebben kötnek házasságot és alapítanak családot, illetve döntenek **a kicsi helyett a kocsit** mellett. Mivel a tízmilliós magyarság létszáma rövidesen hétjegyűre csökken, komolyan fontolóra kell venni, hogy **miképp lehetne pótolni a hiányt?**

Szakemberek szerint a népesség pótlására nem látszik más megoldás, mint a

◀ Az Olvasó írja... ▶

Egy kicsit az argentinai magyarok életét is megismerhettem, hogyan élnek a távoli Dél-Amerikában, csodálatos tájaival. Teljesen más világ, mint az itteni. És milyen gyönyörűen táncolnak az argentinai, brazíliai, uruguayi és venezuelai magyar néptáncosok!

Az argentinai magyaroknak nemcsak fennmaradásukért, hanem az országukban levő politikai és gazdasági krízisekkel is meg kell küzdeni; még jó, hogy Argentína mezőgazdasága erős.

A spanyol nyelv gyönyörű: mikor beszélnek, olyan, mintha lenne zené. Itthon tanulgatok spanyolul könyvekből, CD, DVD-ből.

Megrendeltem az ausztráliai „Magyar Élet” újságot is, de már az is lejárt. Azt az újságot is szerettem, főleg Csapó Endre történelmi írásait.

Északi fény

Majd ha kisebbik fiam néha odaenged a laptopjához, akkor olvashatok majd a messzi argentinai magyarok életéről...

Sok szeretettel küldöm üdvözlőmet és egy kanadai képet.

-s-t, **Winnipeg**

Kedves Zsuzsó!

Kedves Mindnyájatoknak szívből gratulálok a gyönyörű 50. gála cserkészbálhoz! És természetesen a beszámolókhöz is. Bennem a szép régi emlékek felelevenedtek...

Küldöm előfizetésem meghosszabbítását a kitűnő Magyar Hírlapra.

A szerkesztőségi iroda tagjait is szeretettel köszöntöm.

Halloran Bihar Ildi, Los Angeles

Hír a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének lapjától: Kedves Mindannyian!

Örömmel közlöm, hogy megjelent a **SMOSZ Híradó** (szeptember) **online-változata**, amely a <http://hirado.smosz.org> címen olvasható.

A tartalomról:

Gyűjtőpontban: Cikkek az autonómiairól (Bakk Miklós, Sántha Hanga), Göncz Kinga válasza a Híradónak

Portré: Imreh István, a Karolinska Intézet kutatója

Képzőművészet: Benczédi Ilona keramikus, szobrász

Sorozat: Elcsatolt országárszeink kulturális központjai, I. rész - Szabadka

SMOSZ-hírek, központi rendezvények, aktuális svédországi események, egyesületi élet, stb.

Üdvözlettel,

Sántha Ferenc, Stockholm

Kedves Zsuzsó!

Talán mindenekelőtt avval kezdeném, hogy mindig nagy élvezettel olvastam Caracasban, mikor néha kezemhez jutott és most Buenos Airesben, hogy rendszeresen kapom az Argentinai Magyar Hírlapot. Büszke lehetsz, hogy a szerkesztője vagy. Tartalmas, változatos a témakör, az állandó rovatok mindig érdekesek, úgy azok, amik külföldről jönnek, mint amiket itt sikerül az állandó rovatvezetőkkel szerkeszteni, s azokkal, akik alkalmi közreműködők, mint most az októberi számban Tacchellané, Trefán Erzsébet beszámolója: „Szép európai nyaralásunk”. Vagy Diegoné, Fedor Aliz történelmi aktuális cikke spanyol nyelven, „¡Gloria Victis, Hungria 1956!” Nagyon büszkén olvastam barátnőim cikkeit.

Nagyon köszönöm, hogy az AMH októberi számában megjelent az 50. cserkészbál rendezőségéhez szóló gratuláló levelem.

Szeretettel ölellek

Francisconé, Balthazár Márta

Kedves Szerkesztőség!

Mint vastagnyakú református, szeptember 27-én elkísértem katolikus feleségemet Adát a Saltában lévő (Lourdes-hez hasonló) hegyek közötti új zárandókhelyre, és bevallom igazán gazdag lelki élményekkel tértünk haza.

A rövid vázlat a következő: 1990-ben jelent meg María Livia Galliano de Obeid háromgyerekes családjának először egy különös hang kíséretében, majd később lelki szemével is látható Szűz Mária - és kérte az otthonukba való befogadást. Ez után a

Karmelita katolikus rend és más Intézmények segítségével létrejött ez a zárandókhely, a Lacroze és Garat családok odaajándékozták birtokaik jórésztét. Az Intézmény teljesen ingyenes, rengeteg önzetlen segítségével. 50.000 ember volt jelen, rengetegen külföldről, Uruguayból és Paraguayból is.

A látogató csak az útiköltségeket fedezi, az ott alvás kaszárnyában és ingyenes evéssel történik. Persze lehet repülővel is menni, vagy hotelbe, de ez akkor külön költség. María Livia asszony nem kuruzsló, ő csak megérinti az embereket egyenként (mind az 50.000-et, elsőként a betegeket, van mentőkocsi, orvos is), és így egy különös lelki kapcsolat jön létre a látogató egyén és a fölöttes lelki szférákkal. E hegyi szűz neve: Inmaculada Madre del Divino Corazón Eucarístico de Cristo, és rengeteg ember kap általa egészséget és megnyugvást.

Az idén még több vándorlás indul Buenos Airesből decemberig.

www.peregrinacionsalta.com.ar

www.inmaculadamadre-salta.org

Szeretettel **Schirl Pál**

Drága Trixi,

Nagyon szépen köszönöm, hogy máris megrendeltem neked a Cserkészbálról a videót. Éppen ma érkezett meg az októberi Hírlap, már nagyon vártam, de csodálkoztam, hogy most ilyen nagyon gyorsan ide érkezett, hiszen a szeptemberit is csak múlt héten kaptam meg!

Már végignézttem az összes cserkészbáli képet (905 van a websiten!), csinosak voltak! Gyönyörűen volt megrendezve minden, gratulálok nektek, látom, hogy milyen sokat dolgoztatok és milyen szépen voltak az asztalok is kidíszítve. Meg maga a terem is gyönyörűnek látszott. Gondolom a videón talán többet fogunk látni. Nagyon büszke lehetsz fiaidra, két csinos nagyfiú és milyen nagy magyarok és cserkészek. Sokszor látom őket az újságban és sajnálom, hogy őket nem ismertük meg személyesen mikor ott voltunk.

Hála a Jó Istennek kezdünk már javulgatni, és köszönjük a kedves jókívánságaitokat az újságban, éppen ma küldtem el Évának is. Mindenkit sok szeretettel üdvözölök.

Tanyiné Sátorhelyi Ildikó, Calgary

azt mutatják, hogy a magyarok nem szívesen fogadják be őket, de idegenkednek más külföldi bevándorlótól is. Az utolsó évtizedek alatt **megkopott a hagyományos magyar vendégszeretet**, pedig most igen nagy szükség lenne rá...

Egyes demográfusok nem látják ilyen sötétben a helyzetet és megállapításuk szerint Magyarország tízmilliós népességének szinten tartásához csak évi mintegy **25 ezer fős bevándorlás, családonként 2 gyerek és a várható élettartam 10-15 éves meghosszabbodása** kellene. Ez a számítás tehát elég alacsony bevándorlást vesz alapul, viszont a családonként 2 gyerek egyelőre elérhetetlen álmoknak tűnik (hogy a természetes népszaporulat pozitívává váljék, ahhoz családonként 3 gyerekre van szükség), de a magyar egészségügy jelenlegi állapotát tekintve az átlagéletkor emelkedésére sincs sok remény. Bár Magyarország lakossága egy hajszállal még mindig meghaladja a 10 milliót, a rendszerváltás óta 311 ezer fővel, egy közepes város létszámával vagyunk kevesebben. Az Eurostat, az Európai Unió statisztikai hivatala - ha a mai „trend” nem változik - 2050-re 8,9 millióra becsüli a magyarság létszámát, de ebbe már beleszámít közel 300 ezer bevándorló is.

Az Európai Unió tagállamaiban egyéb-

HÍRFORGÁCSOK

- Pekingben **Michael Phelps**, az amerikai csodaúszó még legyőzte **Cseh Lacit**, a jövőben inkább kiter elöle. Mark Schubert, a világ talán legeredményesebb úszóedzője elárulta: Phelps Cseh László miatt hagy fel a **400 méteres vegyes úszással**.

- 86 éves korában elhunyt **Illovszky Rudolf** mesteredző (1922-2008), a **Vasas** legendás alakja, korábbi játékosa, a magyar labdarúgó-válogatott egykori szövetségi kapitánya. „Rudi bácsi elvesztésével meghalt a Vasas is. Semmi nem lesz már olyan, mint egykor volt”. Olyan valaki távozott, aki mindeneképp szolgálta, egy személyben megtestesítette a klubot: nincs és nem volt olyan tradicionális nagy egyesülete a magyar futballtörténelemnek, amelyet annyira egy személy reprezentált volna, mint a Vasast Illovszky Rudolf.

- Európában a XIV. század óta használnak **cserépkályhát**. Nagy-Britanniában egy nyugdíjas ügyvéd magyar cserépkályhára cserélte kandallóját, mert rájött, hogy a „csodakályha” felveheti a versenyt az elszabaduló gázakkal. Mivel senkit sem talált, aki megépítette volna, furgonnal vitette a hozzávalókat Angliába Magyarországról, ahol a fatüzelésű kályha szintén reneszánszát éli.

- Magyar bűvárok fekete gránitból készült emléktáblát helyeztek el az Adrián 90 évvel ezelőtt elsüllyedt **Szent István csatahajó** 68 m mélyen fekvő roncsa mellé. Az Osztrák-Magyar Monarchia egykori legnagyobb hadihajója 1918. június 10. hajnalán a horvátországi Zára (Zadar) városához közeli szigetek térségében torpedótalálatot kapott és az Adriába süllyedt. Vele 89 tengerész - köztük 41 magyar - és a Monarchia tengeri nagyhatalmi álma is örökre a hullámsírba merült.

- Megkezdődött a 125. évad a **Magyar Állami Operaházban**. A jubileumi évadban mintegy 300 előadást tartanak az Ybl-palotában és a Thália Színházban, köztük 11 bemutatót. Az ünnepségen a dalszínház örökös tagjai közé választották Sudlik Mária énekesnőt és posztumusz a januárban elhunyt ifjú Nagy Zoltán balettművészt. *(És mi van a mi Colónunkkal? Szerk.)* (Forrás MTI, MNO, DT, MH, hetivalasz)

... folyt. az 1. oldalról

fentebb már tárgyalt **bevándorlás**. Ahogy Európában ezt a módszert alkalmazzák a franciák, a németek, a svédok és mások, a magyaroknak is meg kell barátkozniuk a gondolattal, hogy néhány éven belül másfél-kétfélmillió külföldi bevándorlót kell befogadniuk, és emellett fel kell készülniük a közel egymillió cigány integrálására is. Ahogy egyre nagyobb tömegek előtt tárja ki a kapuit Anglia, Német- és Franciaország meg mások, a magyaroknak is meg kell nyitniuk a határaikat az idegenek előtt. Magyarországra eddig csak nagyon kevés bevándorló jött, és hazánkat legtöbbször inkább csak átmeneti megállóknak tekintik, nem vonzó célországoknak. A bevándorlók dolgát most megkönnyíti, hogy az Európai Unió 27 tagállamának polgárai szabadon költözhetnek és választhatnak lakó-, illetve munkahelyet. Persze nyilvánvaló, hogy Magyarország nem Európából, az Unió területéről számíthat letelepedni vágyókra, hanem messzebből, elsősorban Távol-Keletről. Az utóbbi években Magyarországra érkezett és ott tartósan megállapodó idegenek többségét eddig is a **kínaiakkal** tették ki. A kínaiakkal egyébként semmi baj sincs, szorgalmasan dolgoznak és igyekeznek beilleszkedni, ennek ellenére a közvélemény-kutatások

ként senki sem vitatja a **bevándorlás szükségességét**. Az Európai Bizottság legutóbbi jelentése szerint - noha a következő évtizedekben 40 millió bevándorlót várnak az Unió területére - 2050-re hozzávetőlegesen 30 millióval csökken az EU összlakossága. 2050-ben a maihoz képest 77%-kal (58 millióval) több lesz a 65 évesnél idősebbek száma, a munkaképes népesség viszont 16%-kal (48 millióval) csökken. És a század közepére a mai 500 millió helyett csak 470 millióan élnek majd az Unióban.

A magyarországi lakosságcsökkenés hamarosan szakemberhiányt is okozhat. A nyugat-európai országok ezt már régen felfedezték és arra törekszenek, hogy elsősorban olyan bevándorlókat fogadjassanak, akiknek képzettsége megfelel az igényeiknek. **Ilyen követelményeket a Magyarországra érkezőkkel szemben még senki sem támasztott**, ám erre is sor kerülhet. Speciálisan a mi problémánk, hogy mennyiben lehet számításba venni a Csonka-ország határain kívül élő Kárpát-medencei magyarokat, akik közül sokan örömmel jönnének át az anyaországba, ám ez ellenkezik azzal a hivatalos magyar állásponttal, miszerint boldogulását mindenkinél a szülőhelyén kell megtalálnia... *(kiemelések tőlünk. Szerk.)*

Larroudé Sophie (Lugano): (*)

Keleti kiszolgálás - nyugati áron - avagy Magyarország „svájci” szemmel -

Az 1055-ben keletkezett Tihanyi Bencés Apátság a Balaton tihanyi félszigetén mai formájában 1730-tól 1792-ig épült

Szeretek Magyarországon lenni, viszontlátni a kedves rokonokat, barátokat, színházba, fürdőbe járni, múzeumokat látogatni.

Idén augusztusban olasz férjemmel és lányaimmal mentünk, akik ott gyakorolhatták a magyar nyelvet. Milánó-Bergamó-ból (onnan indul az olcsó - „fapados” - repülőjárat. Szerk.) másfél óra alatt értünk Budapestre. Első utunk a vásárcsarnokba vezetett. Fokhagymás, káposztás lángost ettünk és végignéztük a sok élelmiszert és népművészeti tárgyat, mindig lehet találni szép, eredeti dolgokat. A hímzések némelyike azonban összecsapott fércmunka („Made in China”?).

Vele szemben van a rusztikus hangulatú „For Sale”-étterem. A padlón szalma, és az amerikai mogyoró héját mindenki leszórhatja. Ide többször elmentünk, mert nagy a választék, mindent frissen készítenek, elfogadható áron. Lányaim ezt a helyet kedvelték a legjobban. Idegenkedem a turistacsalogató vendéglőktől, mert gyakran silány a konyhájuk. A pizzától a spagettiig minden kapható, de semmi sem olyan minőségű, mint Olaszországban. Ez persze fordítva is így van, nyugaton, a „gulyással”.

A Belváros meg a Vár nagyon szép, mert sok épületet felújítottak, de a többi városrész most is olyan, amilyen a Forradalom után volt. Házunk falán pedig még háborús belövéseket látni. A homlokzat egyes részei lezuhanóban vannak. A Nemzeti Múzeumban töltöttünk 3-4 órát, de a kiállított anyag csupán egy részét tudtuk megnézni.

A metróban sok hajléktalannal és kollussal találkoztunk. Ez nekünk szokatlan volt, mert Svájcban nem létezik ilyesmi. Töpreődött öregasszonyok késő éjszakáig virágot árulnak a megállóknál, hogy legyen a másnapi kenyerek. Nem csoda, hogy ilyen sok a szegény, mert minden egyre drágább. Az árak majdnem olyanok, mint a nyugati nagyvárosokban. Vigyázni kell, hogy az embert lépten nyomon be ne csapják.

Szerencsére, akadnak azonban olyan helyek is, ahol kedvesek, és a kiszolgálás is jó. A „Lancelot” vendéglőben középkori hangulat fogadott bennünket. Már az ajtóban páncélba öltözött fiatal ember köszöntötte a látogatókat, bent pedig hangulatos termék, kitűnő ételek, érdekes műsor...

Aztán leutaztunk a Balatonhoz, egyik barátomhoz, néhány napra. Első ízben fürödtünk a déli parton, mert inkább az északi oldalra szoktunk menni. Furcsa volt nekünk, hogy olyan sekély a víz. Majd a tó közepéig gyalogoltunk, és még mindig

Szerző férjével és két kislányával élvezi a Balaton sekély vizét

nem tudtunk úszni. Nagy különbség ez a svájci tavakkal szemben, amelyek hirtelen, tölcészerűen mélyülnek. A víz színe is egészen más.

Kirándulást tettünk a tihanyi apátság-hoz, ahol éppen egy olasz nyelvű csoportot és idegenvezetőt találtunk, aminek férjem különösen megörült.

Kilátás Tihanyból a Balatonra

Augusztus 20-ra visszamentünk Pestre, hogy lássuk a Szent István napi tűzijátékot és a Várban a „mesterségek ünnepét”, ami mindig érdekes, főleg a külföldiek számára, akik ott megismerkedhetnek a régi, népi foglalkozásokkal. Finom magyar ételeket lehetett kóstolni, például erdélyi kürtöskalácsot. Viszont a belépő drága volt, főleg az egész család részére. Sok idegen, aki nem tudta pontosan, mi van ott, be sem ment. Kevesebb volt a látogató, mint az elmúlt években.

A Mesterségek ünnepén, Budapesten

Kíváncsiak voltunk a „nagy, magyar borfesztiválra”, amit a Városligetben tartottak. Ki volt írva, hogy 12-14 óra között szabadon be lehet menni. Gondoltuk, ebédelünk, és közben megízlelünk néhány bort. Az ajtónál alig volt ember és bent is üresen álltak a standok. Mindegyiknél volt asztal, pad és feltüntették a borvidék nevét. Körbesétáltuk az egészet, és úgy döntöttünk, hogy a balatonbogláriaknál eszünk. Jött a pincér, vörös bort rendelünk.

- Van poharuk? - kérdezte.

Nagyot néztem: - Nincs.

Mégegyszer megkérdezte, s akkor eszembe jutott, hogy a bejáratnál láttam egy pultot. Odamentem, de a kiszolgáló-lány felvilágosított, hogy a poharakért 300 forintot kell fizetni, bár aztán meg lehet tartani őket. Mit csináljak én 4 talpas üvegpohárral a városnézés alatt? Végül családommal úgy határoztunk, hogy nem fogyasztunk ott semmit, inkább visszamegyünk a Belvárosba. Svájcban is van borkiállítás, de ott poharakat is adnak, méghozzá ingyen.

Csodálkozva álltunk meg egy sörkert előtt. Az ajtó fölött tábla: „Csak olyan vendégeket szolgálunk ki, akik legalább 1200 forint árú ételt, italt rendelnek.” - És ha valaki csak egy pohár sört akar inni?

Általában a kis kocsmákat látogattuk, ahová a helybeliek is járnak.

*

Összegezve azt mondhatom, hogy Magyarországon sok jó dolog van, de sok rossz is, amin a turizmus érdekében változtatni kellene. Az ügyintézés mindenütt bonyolult és hosszadalmas. Az árak lassan magasabbak, mint nyugaton, de a minőség nem mindig éri el a kívánt színvonalat. „Keleti kiszolgálás nyugati áron”, mondta egy németországi ismerősünk.

(*) Larroudé Sophie Saáry Éva író nő munkatársunk egyik lánya. Luganóban született, ott él családjával, közel az olasz határhoz. Sokan emlékeznek rá, mert még lánykorában járt köztünk kétszer is, 1976-ban és 78-ban, cserkész táboron is részt vett, és itt szerzett barátaival még most is tartja a kapcsolatot. Köszönjük beszámolóját!

Kurucz László:

Halál az operában

A lírai operák egyik jellegzetessége, hogy a főszereplők rendszerint meghalnak a színpadon. Ebből csak az a kevés víg-opera kivétel (*Così fan tutte*, *Don Pasquale*, *Gianni Schicchi*, stb.), amelyek mind boldog házassági indulókkal fejeződnek be. Örök rejtély, hogy miért hívják lírainak a legsötétebb operai rémdrámákat, de férfiak, nők kevés kivétellel nem rendesen, ágyban párnák között halnak meg, hanem rendszerint erőszakos halállal.

Francesco, a *Két Foscari*-ban (Verdi) emóciótól hal meg, és *Tannhäusernek* a „kimerítő” (!) érzelmek okozzák a vesztét Wagner elképzelése szerint. Andrea Chénier-nek (Giodano) életére a guillotine tesz pontot, és Jean, a *Notre Dame zsonglőrje* (Massenet) „misztikus extázisban” rogy össze Mária képe előtt.

Borisz Godunovot (Muszorgszkij) a lelkiismeret-furdalás öli meg, és a nyilazó *Tell Vilmos Rossini* operájában stilszerűen maga is nyilazástól hal meg. *Saint-Saëns* Sámsonja felett összedől a templom, és *Roussel Padmavati* című operájában a brahmant agyonnyomja a tömeg. Meyerbeer nagyon szerette a kalandos, komplikált, izgalmas történeteket, és a *Prófeta* című operájában a főszereplő felrobbantja a puskaport, amiben természetesen ő is elég.

Mégis, a férfi főszereplők óriási többsége az operák ¾ részében férfihoz méltón hal meg. Kivégzés, öngyilkosság, párbaj, míg a legtöbbet, szám szerint 59-et egyszerűen meggyilkolnak. Csataban 29-en vesztik életüket, de *Wozzeck* úgy látszik nem tudott úszni, mert alkotója, Berg, vízbe fullasztja. Bretón, spanyol operaszerző, megelőzve Wagner, „szerelemi halállal” küldi hősét egy boldogabb világba. De ő az egyetlen férfi - úgy látszik mi férfiak ritkán halunk meg szerelemi bánatban... (Gombház sej, ha leszakad... stb.)

Benjamin Britten feldolgozta Thomas Mann híres *Halál Velencében* című novelláját, és abban a férfi főhős ágyban párnák között hal meg, hogy utána kivigyék a nedves velencei temetőbe, de *Billy Buddot*, másik operájának hősét egyszerűen felakasztják. *Donizetti Lucrezia Borgia* című operájának hat férfi szereplőjét mérgezi meg az ájtatos Lucrezia. Bizet híres *Gyöngyhalászok*-jának Zurgáját máglyán égetik el, és Wagner *Ringjének* utolsó darabjában, *Az istenek alkonyában* még a Walhalla is megsemmisül, maga alá temetve isteneket, félisteneket és egyszerű civil polgárokat, ahogy azt a romantika (?) szabályai előírják.

Tőkés László EP-képviselő közleménye az Európai Parlamentben (2008. szeptember 23):

„A magyarokat naponként éri megaláztatás vagy éppen brutális támadás Szlovákiában, Romániában, Szerbiában és Ukrajnában, csak azért, mert anyanyelvüket használják”

A Nyelvek Európai Napja közeledtén *Leonard Orban* többnyelvűségért felelős európai főbiztos nyilvánosságra hozta a *Többnyelvűség: Európa becses értéke és mindannyiunk felelőssége* című dokumentumot, amely tulajdonképpen az Európai Unió többnyelvűségről szóló stratégiáját foglalja össze.

(...)
[Több főszóaló után] erdélyi képviselőnk, Tőkés László is üdvözölte a nyilvánosságra hozott dokumentumot, és örömeinek adott hangot, hogy a walesi és a skót nyelvet is hivatalos rangra emelték az európai intézményekben, hiszen a nyelvi jogok elismerése fontos állomás a kisebbségi jogok kivívásáért folytatott küzdelemben. Arra figyelmeztetett viszont, hogy az alapirányítást nem fordít kellő figyelmet a kisebbségekre, a veszélyeztetett nyelvekre, illetőleg ezek oktatására. Közép-Kelet-Európában rengeteg kisebbségi, illetve nyelvi probléma vár még

Asszad, a **Goldmark Sába királynő**-jének elég gerinctelen hőse a sivatag homokvihárjában leli halálát a hűséges Szulamit karjaiban, miközben a csábító Sába elegánsan visszavonul gazdag országába. Az áruló Radamest elve befalazzák, de szerelmese, *Aida*, még így is bejut hozzá a szomorú sírkamrába.

Női főszereplőkkel már sokkal változatosabb a helyzet. Negyvenhat (!) lesz öngyilkos, rendszerint szerelmi bánatban vagy megváltásban, 27-et megölnék, de 18-an a fájdalomtól, bánattól-rezignációtól roskadnak össze a színpadon. Hja, a női lélek érzékenysége... Persze azért köztük is vannak kivételek.

Massenet Thaïs-e misztikus ekstázisban hal meg. Az argentin **Panizza Aurora**-jának szerelme-

sét szökés közben ölik meg, és ezt ő nem éli túl. Az inkább csak hölgyekre jellemző máglyahalál 18 hősnőnek jelenti fájdalmas halálát. Néha egészen különleges halálnemek is előfordulnak, pl. a **wagneri** hősnőknél: Brunnhilde „feláldozása”, Kundry „megváltása”, Elza, Erzsébet - mind a lelki fájdalomtól halnak meg. A nagy szász muzsikusi pszichiáteri alaposággal ismert a női lelket. Elég számosan végzik életüket elátkozás következtében, de **Poulenc A karmelita párbeszédei**-ben egymás után hullnak kosárba a lefejezett apácák amúgy is hajuktól megfosztott fői.

Mérgezett virágoktól négyen is meghalnak a színpadon: **Cilea** operájában *Adriana Lecouvreur*, a keleti környezetben lejátszódó *Lakmé Délibes*-nek kompozíciójában, **Selika Meyerbeer L'Africaine**-jében és a címszereplő **Agnela Puccini** operájában: a szeretet (?) jeleként küldték a halálos csokrokat.

Minden esetre a legkülönösebb halál Sznegorutcskát éri **Rimszkij-Korszakov** operájában, ahol egy erős napsugár (!) állítja meg a címszereplő szívét... Ne tessék mindjárt diszkriminációra gondolni, de több mint fél tucat hölgyet köveznek halálra különböző operákban...

A 17 éves *Pillangókisasszony* hazafias bátorsággal követ el magán harakirit, és ennyi borzalom után szinte felüdülés, hogy **Puccini** másik hősnője, *Turandot* az utolsó pillanatban mégsem fejezti le Kalafot, hanem szerelmet vallva borul a keblére...

Szinte megnyugtatóan vesszük tudomásul a két leghíresebb hősnő, **Mimi (Bohémélet)** és a *Traviata* csendes, természetes halálát, bár az utóbbi még tudóvészben, félholtan fekvő is nagyíriát énekel...

megoldásra: a magyarokat naponként éri megaláztatás vagy éppen brutális támadás Szlovákiában, Romániában, Szerbiában és Ukrajnában, csak azért, mert anyanyelvüket használják. A dokumentum elméleti síkon értekezik az Európai értékekről, a többnyelvűségről és a különbözőségek egységéről, holott a valóságban egyes uniós népközösségek létét is vonakodnak elismerni, anyanyelvük használata pedig egyenesen tilos. Fokozottan érvényes ez a kitétel az erőszakos asszimiláció áldozatává váló moldvai csángó-magyar közösségre. (Köszönet Frigyesy Ágnes továbbításáért. Kivonatolatosan közölve)

KARÁCSONYI VÁSÁR A HUNGÁRIÁBAN
December 5 – 6 – 7 – 8
Vasárnap 7-én du. 5 órakor jön hozzánk a Mikulás!
Részletek a SP 1. oldalon

BRAZÍLIAI HÍRADÓ

Látogatóban, a szomszédságban

Piller Éva, São Pauló-i tudósítónktól

Hirtelenjében nagy vágyam kerekedett megismerni az Argentínai Magyar Hírlap cikkíróit, szerkesztési mechanizmusát és egyáltalán a „szentélyt”, ahol a dél-amerikai magyarság utolsó újsága születik havonta. Ugyanakkor - igen szép kifejezéssel élve - *szívbeli barátom*, **Dr. Némethy Keszler Judit** - akivel megszámlálhatatlan közös élmény, közös munka fűz össze - ugyanerre az időszakra szándékozott Buenos Ba jönni, és ráadásul még adódott hab a tortára: **az 50. Argentínai Magyar Cserkészbál!** Repülőjegy vétele, csomagolás, nagy, bocsánatkérő puszti az itthon hagyott férjnek - és már repültem is...

Az Ezeiza-i repülőtéren már várt **Keszler Zsuzsó** szerkesztő és férje, **Haynal Ali**. Nem szóbeszéd az, hogy olyan volt, „mintha csak tegnap váltunk volna el”, de ehhez az kell, hogy az így találkozó egy és ugyanazon csillagról származzanak... Egyenesen be a nagyváros fergeteges kavardásába, villámgyors köszönés Juditnak a New York University helybeli épülete előtt - így indult buenosi látogatásom.

Elkezdtek rohanni az órák, napok. Valamikor a fodrász és bál öltözködés között azért pár becsületes *bife*-vel bebedeltünk, s már sodródunk is befelé a tömeggel a San Miguel palota két nagy báltermébe. Fent karzat és „csárda” a fiataloknak. Lent váratlan színekkel megterített asztalok, és a sok elegáns bálozó, akik egyelőre még le sem ültek, mert nagy lelkesedéssel találkoztak és egymást ölelgették régnemlátott rokonaikkal, ismerőseikkel. Voltak Braziliából (*), Uruguayból, Venezuelából, Chiléből, USA-ból, Németországból, Magyarországról - és még ki tudja honnan...

A bált **Lajtaváryné Benedek Zsuzsi** konferálta be magyarul. A megnyitó „Isten hozott Mindnyájatokat” után **Lomniczy Mátyás** beszélt spanyolul a cserkészmozgalom lényegéről, közvetlen formában, lazán, jókedvű, ürge ide-oda járással. Ezt követően **Goronidné Haynal Edith** magyarul vette át a szót, pár ügyes mondatban el is magyarázta a külföldi magyar cserkészlet csodatevő jelenlétét az idegenben és a mai zavart világban felnövő magyarszarmazású fiatalok életében - és hogy ez egy vezetőnek mit jelent.

A bálnyitó **Palotás 9** párral, a helybeli, **Leidemann Sylvia** által létrehozott **Ars Hungarica kamarazenekar** és **Herencsár Viktória**, magyarországi cimbalomművésznő kíséretével, nagyon szép volt. Utána, legteljesebb elbámulásunkra, 17 (igen, tizenhét!) elsőbálos hölgy vonult be, hosszú fehér ruhában, jóvágású gavallérok karján. Nem volt könnyű felismerni közöttük a januári kiscserkész-vezetőképző táboron, esőben-sárban csapzottan csúszkáló vezetőjelölteket...

Közben a pincérek már hordták is fel a vacsorát, italt, aztán újra jött egy meglepő, szép és eredeti szám: 9 pár és három udvarhölgy leánya eltáncolt egy „Erdélyi Fejedelmi Táncot”, ami nem azonos a Palotással, hanem egy méltóságos teljes mozgású, lassú forgásokból és lassú lépésekkel elrejtett tánc. Úgy a Palotást, mint a Fejedelmit a lányok-asszonyok díszmagyarban járták. A sok díszmagyar a fellépések után elvegyült a bálozók között, és félreérthetetlenül aláhúzta azt a tényt, hogy ez egy magyar bál külföldön.

A cserkészbál jellegét a végén a betervezett, de mégis rögtönzött „táncbál”, de még inkább a bál ruháinkat magunk alá gyűrve, körben, földre ülve, a „táborfüzi” népdalozás tette.

Gondolatban mélyen meghajlok a bálrendezés előtt, a táncok betanítói, a régiékek mellé az idén újonnan megvárt díszmagyar ruhák elkészítői, a vacsora kiválasztói, a vendégművésznő szerződtetői, szóval mindenki előtt, mert itt mindenki a szívét-lelkét kellett beletegye a munkába.

Szeretőkör a bál végén

Gfoto.org

Mivel én még ahhoz a generációhoz tartozom, aki szeret párjával összefogódzkodva foxtrott, keringő vagy tangó ritmusra táncolni, hát inkább nem mondok semmit a zenéről, mert úgy értelmezem, hogy a disc-jockey nem a mi generációnknak válogatott. Azért vállalkozó szellemű idősebb párok felálltak, és nagy igyekezettel próbáltak „modernnek” lenni: *ugorj-rázkódj-forgolódj egyedül - rázd a vállad - rázd a hátsódat - ne nézz a partneredre - élvezd egyedül a páros-táncot, és lehetőleg vágj furcsa-flegma arcot hozzá, mert de jól is mulatsz ezzel a mai táncsal a mai bálon!*

Az ültetésnél szerencsésen **Lomniczy Józsi** és **Letti** asztalánál kaptam helyet. Ezért mindjárt teljesen otthon éreztem magam, mert akikkel már annyi táboron, Corvinán ültünk egymás mellett a földön Fillmore-ban vagy Platanoson, és hallgattuk a Kékszakkallút vagy az Ember tragédiáját, lényegében ugyanaz, ha most egy elegáns, többszörös bálteremben ülünk.

A bál utáni vasárnap **Benedek Lászlóné Marikánál**, együtt a fiatal **Lajtaváry családdal** volt alkalmam vacsorázni. Övék volt az elsőség, hiszen **Dani** a keresztfiam. Nagyszerű volt a nagy asztal körül ülni **Zsuzsival** és egy jót beszélgetni a gyerekekkel. Danin keresztül megvan nekem a valóságos „családi kapcsolat” Argentínával.

Marika-Jani másnap egy hatalmas sétát tett meg velem, hogy megmutassa Buenos Aires város pár szép részét. Megállapíthattam, hogy ez a belváros elmehetne akármelyik európai ország fővárosának. Hangulata, rendbetartott szép, régi lakóépületei, kovácsoltvas, díszes ablak és balkonkorlátokkal, árnyékos faival...

Fóthy Őcsi és **Judith** vendéglátó házában összefutunk több régi cserkészbaráttal. Közel laknak egymáshoz és mindnyájan a Hungária Egyesülethez is. Ez talán kicsit a magyarázata annak, hogy a buenosi magyarság jobban együtt maradt, mert a vezető és összetartó egyéniségek, majd azok gyerekei is, földrajzilag közel laknak egymáshoz. Így van ez pl. **Haynaléknál** is - egy-két kanyar és máris ott van az ember **Goronid István** és **Haynal Edithék** házában. Egy találkozásra, megbeszélésre például a Hungáriába, nem kell egy időrabló, forgalmas városon keresztülverekedniük magukat, csendes árnyékos lakónegyed utcákon jutnak el egymáshoz a közeli, külvárosi negyedekből. **Lindqvistné Hapci** szállítgatott minket is jobbra-balra, bár mikor egy mellékutcából a Maipura, piros lámpánál kanyarodott be, a rendőr elkapott minket. **Hapci** léleknyugalommal megkérdezte a rendőrt, hogy *magam megállna egy sötét mellékutcában lámpára várdogálni?* A rendőr megértően, majdnem bocsánatkérően bólogatott - és már mehettünk is tovább...

Vannak, akik azért kicsit messzebb laknak, de oda is eljutottam, mégpedig egy születésnap vacsorára, **Zomboryékhoz**. **Kati** és **Dudi** nem sokat változtak az utolsó közös táborozásunk óta, de közben mégis van nekik 3 szépséges, felnőtt lányuk! Amíg Kati a bál utáni elszámolással bajlódott a Hungáriában, **Dudi** a környéket mutatta meg. Közvetlen közelükben folyik a La Plata folyó, aminek hatalmasságán csendben elámultam, mert én azt hittem, hogy csak Braziliában van olyan folyó, aminek nem látszik a másik partja...

Egy következő nap aztán létrejött a várva várt találkozás a még ismeretlen rovatvezető kolléganőmmel, **Bonczos Zsuzsával**. Kevés ilyen szórakoztató délutánt töltöttem el valakivel, akit csak abban a pillanatban ismertem meg. Remek beszélgetés alakult ki. Főnökasszonyunk, a főszerkesztő **Zsuzsó** is ott volt, csak sajnos **Bonapartianné Trixi** nem tudott eljönni, mert valami probléma feltartotta.

Egyik de nekibátorkodtam, és a Recoleta városrészről, ahol Judittal laktunk, gyalog „átsétáltam” **Honfiné Rajczy Katiék** kis üzletéhez, a Paraguay utcába. A fenomenális 9 de Julio-t is kereszteztem, aminek néhol 22 útteste van, így egy zöld lámpa alatt nem is lehet teljesen átjutni, csak a feléig! Katinál, a sok szép áru között, egy finom kávét ittunk és fényképeken megcsodáltuk **Katica ikreit**. Két unoka, ráadásul mindjárt egy fiú és egy lány! Szerencsés Honfiék!

Buenos Airesben van egy nagyszerű találmany: privát személyek fenntartanak egy lakást teljesen berendezve a város belsejében, turistáknak, avagy üzletembereknek. Az ajánlat megtalálható fényképektől az internetben, és ez a fajta megállás nagyon sok esetben igen jó eséllyel vetélkedik a hotelekkel. Cégek szervezik, adminisztrálják és bonyolítják le az ügyet. Egy ilyenben laktunk Judittal, remekül.

Lakásunkból gyalog értük el Buenos Aires egyik legérdekesebb néznievalóját, ahova egy szabad délelőttjén Judit elvitt: a felsőbb osztálynak temetője. Ez a temető egy valóságos szabadtéri, szépművészeti múzeum. Minden kriptán, síron csodálatos szobor. Tiszteletünket tettük Eva Perón sírja előtt is, aki sok viszontagság után apja és a Duarte család sírboltjába került. Evita Perón kitörölhetetlen nyomot hagyott a világban. Szociális érzéke párját ritkította. Perón elnök szárnyalását és sikereit nem utolsósorban feleségének is köszönhetette. Ez a szegény sorsból kiemelkedett,

tehetséges, szép asszony mindössze 33 élet-évet ért meg, és mégis a világon talán legtöbbet emlegetett nő. A II. Világháború utáni magyar emigráció szívébe is belevésődött, mint jótevő. Judit mesélt többek között az első argentin éveiben ajándékba kapott gyermeknyaralásokról, majd az államosított elegáns klubokról, ahova bejuthattak a középiskolások, és ott például megtanulhattak teniszezni. Hogy Judit barátnőm ettől milyen szenvedélyes teniszező lett, abból is felmérhettem, hogy az US Opent odaszegezve néztük, amikor csak közvetítette a TV...

Zólyomi Katival még napsütésben kezdtük a sétánkat a vízparton, majd a lemenő napban csillogó távoli várost megcsodálva, betértünk egy vízparti kávézóba további jó beszélgetésre. Mindenről volt szó, cserkészetről, néptáncmozgalomról, a külföldi magyarság jelenéről, jövőjéről. Nem kell féltetni emigrációnkat, míg ilyen emberek vannak, mint Kati, aki idejét, tehetségét gondolkodás nélkül a magyarságnak szenteli!

Többször is eljutottam a Hungáriába. Egy alkalommal ott vacsoráztunk és megfigyelhettem, hogy az étterem telis-tele van, nem csak magyar vendégekkel. Még kint is ültek, asztalra várva, további vendégek. Ez az étteremvezető **Omar-Zoli** aranyat ér a buenosi kolóniának.

Omar-Zoli, a Hungária Egyesület csodálatos művelő kantinosa Gfoto.org

A díszes és mindig jókedvű Oleander hölgykorszorú újonnan várt díszmagyarjaikban Gfoto.org

Egy csütörtökön meglátogattam az **Oleander csoportot**: éppen lelkesen és hibátlanul jártak el egy Páratáncot. Majd átmentünk az étterembe.

Egy 22 személyes asztal volt számunkra foglalva, ahol az Oleander férjek vártak már ránk, majd egy finom vacsora után nagy nótázásba kezdtünk. Felfigyeltem egy szép fehérbajuszú úrra, aki különösen jól énekelt. Aztán megtudtam, hogy a Hány Jánosnak lesz színészi főszereplője! Ugyanis ezek az irigylésre méltó szomszédaink pár hétre rá Kodály Hányját nézheték meg az Ars Hungarica által létrehozva, magyarországi és helybeli énekesekkel-szereplőkkel!

Maradék buenosi napjaimat **Haynalék** vendéglátó házában töltöttem, ami egyben persze az Argentínai Magyar Hírlap szerkesztősége is. Eleinte csak érdeklődéssel figyeltem, hogy mi is egy szerkesztő munkája. Aztán egyre jobban megértettem, hogy milyen alapos és kimerítő munkáról van itt igazán szó. Számolni, mérni, amit lehet, és elhelyezni ahová kell. Olyan sokoldalú feladat ez, hogy gondolom az egyetemen hónapokig tanulgatják, akik szakemberek akarnak lenni. Zsuzsó képes igen figyelmesen anyagot válogatni, a kapott cikkeket elolvasni, hibákat felfedezni, javítást, változtatást javasolni, kommentárokkal kiegészíteni. Mindig az volt az érzésem, hogy főszerkesztőnkben egy született újságíró-szerkesztő veszett el. De ez a magyar kifejezés itt most egyáltalán nem ül jól. Azt látom inkább, hogy ez a tehetség valahol szunnyadozott Zsuzsó előző élete folyamán, és most, hogy a dél-amerikai magyarságnak szüksége van rá, előtérbe lépett és teljes bevetéssel munkába állt. Sajnos nem adódott alkalom a szerkesztőségi irodát is megtekinteni, amely **Bonapartiannéknál** van, ahol **Trixi** intézi a technikai részben a tördelést, nyomda felügyeletét, postázást és az adminisztrációt. Köszönjük munkájukat!

Utolsó esténken a baráti kör összejött, Juditot és engem a Hungária különtermében egy vacsorával búcsúztatni. Véget ért a rövid de szívderítő, tartalmas látogatásom a „szomszédságban”. A hosszú évtizedeken át tartó töretlen barátságok, közös cserkészmunka, néptánc-élmények, egyforma igyekeztünk magyarságunk megtartására nagyon szorosra kovácsolt bennünket, ami nemcsak egy elszakíthatatlan lánc, de életünk csodálatos és gazdag kincse.

Szeptember 6-án aztán **Buquebus**-ra ültem: indulás Uruguayba!

(*) A brazíliai résztvevők b.-j.: Kiss Gábor, Kiss Gáborné Koszka Ilona, Kiss Tomi (cserkész csfk.), Pillerné Tirczka Éva, Kiss Albertné Murányi Vera, Koszka Árpád, Koszka Árpádné Molnár Zsuzsi, Budavári Melinda, Kiss Albert és Bircsák Patrícia Gfoto.org

Így élünk, éldegélünk... .. (levélrészlet Magyarországról)

Előljáróban: minden nap hoz valami újat. Most itt az MDF körüli cirkusz a fő téma. No és a legújabb pénzügyi válság. Ennek kiteljesedése még nem következett be. Mondhatni: pánikhangulat kezd kialakulni. Nagyon sok hitel „dőlt be”. Elsősorban a kölcsönbe vett autókkal lesz gond...

*

Közeledve az év végi zárszámadásokhoz elmondhatjuk: kegyes volt hozzánk a Teremtő ebben az évben. Mindenből elfogadható volt a termés. Megtermett az ország élelmiszer tartaléka. Juthat külföldre is. A bornak való szőlő is kiváló értékeket mutat. Csupán az átvételi árral van baj. Ezek az árak ui. megalázó viszonyokat tükröznek. Nem csoda, hogy egyre többen vélekednek úgy: *gyarmat lettünk*.

Csak egyetlen példát említenék meg a legutóbbi felvásárlási botrányokból. Tavaly a kukoricáért mázsánként 7000 forintot számoltak el. Idén ez a fontos termés 1900 forintot áll! Ennek hangulatában folyik a megkeseredett közbeszéd: hogy jutottunk idáig? Hiszen nincs már feldolgozó iparunk. Egyetlen cukorgyárunk se maradt! Konzervgyárakat egy kézen meg lehet számolni. Nehéziparunk csak nyomokban létezik. Egykor híres vagonygyárunknak már a romjai is alig látszanak. Viszont milliárdokért vásárolunk villamoskocsikat, kölcsönökből, miközben a szakembereknek nincs munkája. A kínai tejpor-botrány nyomán egy pillanatra fellebbent a fátyol: kiderült, hogy a tejport is és az almasűrítményt is Távol-Keletről hozzák...

A könnyűiparunk szinte megszűnt. Holott régebben minden faluban volt egy vagy több varroda, ami az elfoglaltságon túl némi kis pénzt is jelentett a lányoknak-asszonyoknak. Ma kínai boltok vannak helyettük. A kínai boltokban pedig mindent lehet kapni, viszonylag olcsón. Egyedül a vásárlói pénz hiányzik. A pénztelenség pedig tolvajokat szül. A sokat megért, sokat tapasztalt vidéken élő magyarok túlélési ösztöneikre hallgatva úgy igyekeznek magukon segíteni, hogy a legfontosabbakat megtermelik a kertekben. Amit azonban egyre nehezebben tudnak megvédeni a lumpenproletároktól.

Továbbra is ez most a legizgalmasabb téma. Lényegében ez a cigány-magyar ellentét Alfája és Omegája. A közrend - ahol van még ilyen - csak pislákol. Ami nem véletlenül alakult így. Komoly és fontos politikai döntéseket kellett hozni ahhoz, hogy a vidéki rendőrörsöket megszüntessék és a körzeti megbízottakat visszahívják. Ezek az intézkedések mind a közrend felállításának irányában hatnak. Vajon miért történt mindez?

A lehetetlen közállapotok ellensúlyozására alakult meg civil szerveződésben a Magyar Gárda, akiről mindeddig nem szóltam, mert egy normális országban a rendőrségnek lenne dolga fenntartani a közrendet. Reméltem, hogy ez az egyesület okafogyottá válik és megszűnik, mert a hatóság a sarkára áll. De be kell látni, hogy pont az ellenkezője történik, és tudomásul kell venni, hogy van egy Magyar Gárda, amely sok emberben támaszt, reményt kelt. A gárdisták meghirdetett céljai között szerepel a magyar lakosság megvédése a bűnözőkkel szemben. Az a célkitűzés olykor szervezett, katonás felvonulásokban nyilvánul meg ott, ahol a magyar lakosságot atrocitások érik. Akadt olyan eset, hogy egy idős asszonynak temetésre kellett mennie, s hogy addig ne rabolják ki a házat a szomszédok, a Magyar Gárda tagjai adtak őrseget... Itt tartunk! Ez a fajta erődemonstráció azonban többeknek szúrja a szemét. Főleg a kormány berkeiből jönnek az üzenetek, mivel ez a szervezkedés nem illeszkedik a hosszú távú tervekbe. Ezért a Magyar Gárdát szélsőségesnek, fasisztának nyilvánították a politika megmondó emberei. A legfőbb vad: piros-fehér árpádsávcsapat zászlóval vonulnak fel és fekete ruhát viselnek... Ellenük már bírósági beadvány is született. A kormánypárti cigányvezetők a gárda azonnali feloszlását

kérték, mert - úgy mond - félelmet keltenek! De hogy a dolgok olajozottan menjenek, feltehetően néhány ügynököt is beléptettek már a gárdába, akik most megkezdtek a szokásos bomlasztást... Hát így állunk most közrend ügyben.

A magyar belpolitika világában pedig a helyzet bonyolult. Ennek bemutatásához viszont alá kell menni a csatornák szintjére, s ehhez bizony jó mély lélegzetvétel kell. Most ui. a lehallgatási, feljelentési, bejelentési ügyek vannak napirenden. Ennek ismertetése pedig megérne egy tanulmányt. Tekintve azt, hogy ma már alig akad ember, aki meg tudná azt mondani, ki kit hallgatott le és legfőképpen miért; de vágjunk a dolgok közepébe.

Tulajdonképpen a mostani vihar az MDF soron következő elnökválasztási előkészületeivel kezdődött. A ma már választási küszöb alá süllyedt „rendszerelváltó párt” tisztújításra készült. Dávid Ibolya elnökkel szemben jelentkezett egy ifjú titán, egy bizonyos Almássy Kornél nevű fiatal ember, aki t.k. olyan furcsa dolgokat mondott, hogy az MDF újra egy erős, magyar érdekekért küzdő, jobb-közép párt lehet... Nem volna szabad belemenni megalkuvó érdekszövetségekbe - és így tovább.

No hát, az efféle nyilatkozatoknak nem nagyon örültek az MDF kiválóságai. Mert ugye, ha felszaporodik a párt, s többen lesznek, akkor figyelni kell az újakra, nehogy belebotoljanak valami fontos szövetségbe, vagy rátaláljanak valami eldugott kincsre. Meg ugye a kuratori, felügyelő bizottsági helyek is be vannak már járva... Ha újak jönnek, akkor át kell szabni a rendszert. Valamivel be kell tömni a szájukat. Kinek hiányzik egy új osztzkodás a családi kis pártban, ahol mindenkinek megvan már a helye? Ott, ahol kiterjedt a rokonság és a klientúra meg van elégedve, s akik cserébe meghozzák négyévenként a szükséges minimális szavazatokat. Mert nagyon jól lehet ám egy kis párttal lavírozni a zavarosban. Főleg ha elvileg kisebbségben van a kormányzópárt. Elég annyi, hogy a fontos napokon az „ellenzéki” képviselők nem mennek be a parlamentbe és így ugye akkor szavazni se tudnak... Egyszóval: ez az Almássy úgy hiányzott az újítási ötleteivel Dávid Ibolyáéknak, mint üveges tótnak a hanyatt esés.

Aztán egyszer csak, közvetlenül a tisztújítás előtti napon, Almássy bejelentette, hogy visszalép. Nem akar már elnök lenni. Felszólította a tagságot, hogy szavazzon mindenki Dávid Ibolyára! A meglehetősen furcsa bejelentésre beindult a szóbeszéd: mitől ijedt meg ez a derék ember? Talán egy levágott lófejet talált reggel az ágyában, vagy megmutatták neki a kínzóeszközöket? Mi a csuda történt?

Nemsokára szorgalmas emberek kiderítették: ez az Almássy titokban lehallgattatja az elnököt, vagy legalábbis segédkezik ebben. Ennek okán elindult a szokásos kizárási procedúra. Ezekben az ügyekben Herényi Károly frakcióvezető a ceremóniamester. Az ő közreműködésével zárták ki az egykori híres MDF alapító tagokat is. Akikről ugyan a bíróság kimondta egy év múlva, hogy jogtalanul zárták ki őket, de hát mire lehet ezzel menni manapság Magyarországon? Ahogy a szólás is mondja: *mi jár annak, akinek igaza van? Hát a szája...*

A már-már rendszeressé váló kizárások miatt sokan csak inkvizitorként emlegetik Herényit. Nem szólva a párt fő ideológusáról, Boross Péterről, aki miniszterelnök is volt egy picit ideig és gibicként sok kártyába belelátott. Erős ember ő, aki szert a háttérben maradni. Ha Herényi nem boldogulna valami oknál fogva, Boross Péter megoldja a gondokat... Az ő áldásos tevékenységének tudhatóan ült le az MDF oda, ahol most van. Ebben a házirendben él és működik ma a Magyar Demokrata Fórum.

Ámde hiába lépett már vissza Almássy Kornél, a rebellesek sorsát nem kerülhette el. Második nekifutásra Herényi mindentől kizárta. Dávid Ibolya pedig hazatért külföldi útjáról és visszaült az elnöki székbe. Ezzel

a rend helyreállt az MDF-ben...

Jóformán ki se lehetett beszélni a furcsa közjátékot, már jöttek az új hírek, hogy a Fidesz áll a lehallgatási ügyek mögött, de a DVD-lemez - amit állítólag Dávid Ibolya postaládájába dobta s ami a lehallgatott beszélgetéseket tartalmazza - a Fideszesek szerint Szilvássyktól, a nemzetbiztonsági hivataltól származik. Ezen a lemezen hozzáértő emberek szerint Csányi Sándor bankvezér ad engedélyt Dávid Ibolya lehallgatására. Csányi pedig a legnagyobb magyar bankhálózat, az OTP főembere, s Fidesz szimpatizánsnak számít...

No már most a Fideszeseknek is kellett szólalni. A Fidesz frontembere sajtótájékoztatót tartott, amelyben kijelentette, hogy ez az egész hazugság, és meglehetősen ingerülten felszólította Szilvássyt, hogy mondjon le és az egész bandájával együtt takarodjon. Majd elkezdődtek a feljelentések. Hogy ki kit jelentett föl már elég nehéz követni. Inkább maradjunk annyiban, hogy mindenki mindenkit följelentett... De talán ne menjünk tovább a lehallgatási ügyek utcájában, mert az sehová se vezet és abból úgysem fog semmi se kiderülni. Ahogy azt a pesti flaszteren mondják: *műbalhé az egész...*

Hát ez a történet dióhéjban a nagy politikában, erről szól most minden médium. S akkor bukunk ki újra a felszínre. A politikus urak és hölgyek majd megegyeznek, ahogy eddig is tették. A magyar élet gondjai sokkal mélyebbek és fontosabbak ennél. Arról kellene értekezni, hogyan s miként lehetne kijutni ebből a válságból, amikor itt már adósként kell viselkedni.

*

És az adósság hulláma lassan de biztosan elérte a kisembereket is. Egyre többen jutnak kilátástalan helyzetbe. S egyre többen jutnak családi csödbe. A közüzemi díjak, lakástörlesztési részletek és az újra és újra megemelt energiaköltségek egyre nagyobb terhet jelentenek, amivel alig tud megbirkózni a lakosság. Új hír, hogy naponta 40 kis cég ellen indul csődeljárás. A cégek körbe tartozása miatt dominószerűen buknak el az építőipari vállalkozások.

Ebből kifolyólag néha egészen megdöbbentő esetek történnek. Van úgy, hogy az asztalosok kiszedik a frissen felépített házakból az ajtókat, ablakokat, mert a fővállalkozó nem fizet. Aztán jönnek vízvezeték szerelők és leszerelik a bojlereket... A fővállalkozó pedig arra hivatkozik, hogy neki se fizettek. Hogy hol a história vége - kinek kellene elkezdni fizetni? Azt csak a Jóisten tudja. A bírósági eljárások eleve reménytelen ügyek. Az efféle peres ügyek évekig eltarthatnak. A munkásoknak pedig azonnal kell a fizetés!

És egyébként is, a bírósági végzések semmit se érnek, ha az adósnak nincs pénze, és nem tartják be a törvényt. Az ingóságok elárvereztetése pedig újabb procedúra, ami szintén évekig eltarthat. Arról nem szólva, hogy az efféle adósnak általában semmi nincs a nevükön... Magyarán: minden csúszik-tolódik valahová a bizonytalan jövőbe. Más szóval: *feléljük a jövőnket*. A most felvett adósságokat már az unokáknak kell kinyögni... És akkor nyakunkon a gazdasági válság, amiről azt mondták fontos emberek, hogy hozzánk nem fog elérni...

Igazságszolgáltatásunkat talán semmi se jellemzi jobban, minthogy három évig tartó előzetes letartóztatás után szabadlábra kellett helyezni egy tucaat csirkefogót, mert ügyükben nem sikerült megtartani záros határidőn belül a tárgyalást... Akad köztük rablógyilkos is! Ha hinni lehet az ügyvédeknek: azért van mindez, mert rossz a törvény. Ezt viszont a parlamentnek kellene korrigálni. No de hát ki ér ott rá ilyen apróságokra, amikor életbe vágóan fontos pártügyekre kell figyelni?

Az egrí kórház privatizációs háborúja sem akar véget érni. Az orvosok-nővérek sztrájkolnak a kórházat megvásárolni szándékozó cég erőszakos nyomulása ellen.

Szomorú népességi statisztika

Trianon után a magyarság Románia 10%-át jelentette

1918 novembere és 1919 januárja között a történelmi Magyarország jelentős területeit megszállta a szerb, a csehszlovák, illetve a román hadsereg, a fegyverszüneti szerződés valamint az 1918. november 13-i belgrádi konvenció részleges megsértésével, de a győztes antant, a Szövetségesek Főtanácsa (Párizs) jóváhagyásával.

A megszállók gyakran brutális viselkedése és az általuk a közalkalmazottaktól megkövetelt hűségeskü megtagadása miatt közel fél millió magyar menekült el, illetve lett kiűzve a megszállt területekről. Ennek következtében, valamint az opportunizmusból nemzetiséget váltók miatt a békeszerződés után az utódállamokban tartott népszámlálásokban az 1910-es magyar népszámláláshoz képest már jelentősen csökkent a magyarok száma és aránya. Romániában és Csehszlovákiában a magyar érzelmű, magyarul beszélő zsidókat külön számolták, ezáltal is csökkentve a magyarok számát. Ez magyarázza, hogy 1930-ban a hivatalos statisztika szerint Románia összlakossága 18.057.000 volt, 71,9%-ban (kerekén 13 millió) román nemzetiségű. Ekkor a magyarok száma 1.426.000 volt, 7,9%. 4,1% volt a németek, 4,0% a zsidók aránya (utóbbiba beleszámított a jelentős számú besszarábiai és bukaresti zsidóság is).

John Lukács neves Amerikában élő történész *The Great Powers and Eastern Europe* (New York, 1953) c. könyvében az 1923-as statisztikák alapján az ország összlakosságát 17,6 milliónak adja, ebből 9% volt magyar. A Révai Nagy Lexikon (1921 utáni kiadás) 1921-es román statisztika alapján 16,3 milliós összlakosságot ad meg, de akkor nem adtak ki adatokat a nemzetiségi összetételről. Az 1910-es népszámlálások és felekezeti adatok alapján a Lexikon becsléssel a románok arányát 66,7%-ra, a magyarokét 11,9%-ra teszi.

1920-ra reális becslésnek vélem a 10%-ot, ha a Trianon utáni magyarság arányát számítjuk Romániában. Sajnos mára a magyarok aránya valamennyi szomszédunknál az 1910-es adat felére vagy egy harmadára csökkent. Az okok: önkéntes vagy erőszakos kitelepítés (1945 után újra majdnem fél millió), jelentős számú szerb, román, szlovák és ukrán betelepítés (kolonizáció), valamint a magyarok részéről erősödő beolvadás, illetve kivándorlás (1990 óta).

Jeszenszky Géza volt külügyminiszter

A dolog érdekessége, hogy a kórház személyzetének javára döntött a bíróság, de ez annyit ért, mint halottnak a csók. A bírósági végzésre rá se hederítenek. Maradt minden a régiiben. Folytatódik a huzavona, a sztrájk és a reménytelenség...

A pénztelenség tehát súlyos ballasztként nehezedik a társadalomra. Nem csoda, hogy élelmes bűnözők egyenesen a bankautomatákat csapolják meg. A dolog igen primitív, de felettébb jövedelmező. Terepjáró autóval odaállnak éjszaka a bankautomatához és drótkötéllel kitépik az egész berendezést a falból. Ez idáig 14 ilyen eset fordult elő. A jelekből ítélve az elkövetők nem idegeskednek, mert az akció után még a helyszínen kiverik a gépből a pénzes kazettát és csak azt viszik el. A rendőrség dolgozik az ügyön...

A szlovák-magyar viszonyban se tudok jó hírekkel szolgálni. Göncz Kinga külügyminiszter asszony nagy nehezen (túl későn) megpróbálkozott erélyesebbnek mutatkozni a Szlovákiában sokasodó, magyarokat hátrányosan megkülönböztető intézkedések ellen. Erre föl Ján Slota, a szlovákok fenegegyereke, „nyomorult kócos asszonynak” nevezte külügyminiszterünket, aki bele akar beszélni a szlovák belügyekbe. No már most, ugye, mit merjünk ezek után szólni? Kihez menjünk panaszra?...

... Hát így élünk, éldegélünk...

Barkuti Jenő

Küldőbizottságunk mély fájdalommal tudatja, hogy életének 64. évében elhunyt

Major László,

a Magyar Köztársaság első Buenos Aires-i nagykövete.
Nyugodjék békében!

Buenos Aires-i Magyar Nagykövetség

Az Argentínai Magyar Intézmények Szövetsége (AMISZ) fájdalommal tudatja, hogy 2008. október 17-én, 64 éves korában Budapesten elhunyt

Major László,

volt Buenos Aires-i Magyarországi Nagykövet. Ittléte alatt hozzájárult a Szövetség megalakulásához, és első Tiszteletbeli Elnöke lett.

Nyugodjék békében.

†

Ádám Rózsa, rosariói tiszteletbeli konzul szomorú szívvel közli, hogy édesanyja

**özv. Ádám Istvánné,
szül. Majer Stíffel Anna Katalin**

Nagyvárad, 1921. augusztus 21 –
Rosario, 2008. szeptember 27

türellemmel viselt szenvedés után csendesen elhunyt otthonában, lányai-val és unokáival körülvéve.

Gyászolják:

Rózsa és Margit, lányai
Sándor, István és Gusztáv, unokái
Balázs, dédunokája.

**Az örök Világosság
fényeskedjék neki!**

Az Úr az én pásztorom; nem szűkölködöm.
Füves legelőkön nyugtat engem,
és csendes vizekhez terelget engem. (Zsolt.23.)

†

Szomorú szívvel jelentjük, hogy hosszú betegség után meghalt

Zumpf Gusztáv Gyula

Győr, 1930. február 11 – Buenos Aires, 2008. július 11
Gyászolják:

Zumpf Gusztávné szül. Simonfay Emese, felesége
Zumpf Erzsébet és Patrícia, lányai
Gáspár Zsolt és László, Kuklenyik Tamás, unokái
Zumpf Mária, húga
valamint a kiterjedt rokonság Magyarországon és az Argentínában élő baráti kör.

Óhaját követve hamvait egy pampai búzaföldön helyeztük el örök nyugalomra.

Nyugodjék békében!

Október 23-i megemlékezés a Magyar Köztársaság küldőbizottságán

Még a Himnusz eléneklése előtt Józsa Mátyás nagykövet felszólítására egyperces fölállással gondolatban csendesen tisztelegtünk a néhány nappal azelőtt, hosszan tartó betegség után elhunyt Major László emléke előtt, aki 1990-ben a Magyar Köztársaság első nagykövete lett Argentínában. Íme néhány összefoglalt életrajzi adat:

1944-ben született Diósgyőrben. 1969-1971 között a rádió szerkesztő-riportere volt, 1971-1979 között a Magyar Hírlap külpolitikai rovatvezető-helyetteseként, 1979-1983 között pedig a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) Központi Bizottsága tájékoztatási alosztályának munkatársaként tevékenykedett. 1983-1985 között az MSZMP külügyi osztályán alosztályvezető volt, 1985-1987 között a Külügyi Intézet munkatársa, majd a Külpolitika című lap főszerkesztője lett. Emellett 1977-1987 között az ELTE BTK portugál tanszékének társalapítója és adjunktusa volt. 1987-1989 között Uruguay fővárosában, Montevideóban, 1990-1994 között az argentin fővárosban, Buenos Airesben töltött be nagyköveti tisztséget, 1993-1994 között Paraguayba is akkreditálták. 1994-től 1996-ig a Külügymi-

nisztérium főosztályvezető-helyettese, 1996-2001 között barcelonai főkonzul, majd 2007-ig ismét a Külügyminisztérium főosztályvezető-helyettese, illetve főosztályvezetője volt. 2007-ben nyugdíjba vonult. (Forrás: MTI)

Major László köztünk bevette egész, kifejtett diplomáciai tehetségét. Ez a kolónia (ill. oroszánrésze) félévszázadon át megszokta a magyar küldőbizottságok nélküli működését. Jól ismerte és nem egyszer erősen érezte és kivédte a magyar hivatalos diplomátáknak a Magyar Külügyminisztériumból irányított bomlasztó igyekezetét. Az 1990-es demokratikus főlészabadulás, az első szabad választások meghozták köreinkben is a megbékélést, a kolónia egyes részei közt is fennálló politikai ellentéték elsimulását. Megszűnt a vízváltató. - Major László a mindent megmozgató néhai dr. Theész János kérésére hathatósan hozzásegített ahhoz, hogy a küldőbizottság épületében összehozza az Egyházak, egyesületek notabilitásait – és dr. Theész egy tikkasztó januári napon ott adta elő mindnyájunknak az általa készített, megalakítandó Szervezetek Szövetségének elképzelését. (Erről a gyűlésről részletes

jegyzőkönyv készült a nagykövetségen, a főlészólásokkal). Következett egy elég hosszadalmas vajúdási idő, és ez alatt is Major László folyamatosan kimutathatta képességeit. Végül is megszületett az AMISZ, az Argentínai Magyar Szervezetek Szövetsége. A mai világ menetében már el sem képzelhető egy külföldi kolónia működése egy ilyen Szövetség létezése nélkül, amely kapocsként kell szerepeljen az Óháza és köztünk. 4 éves hivatalos ittléte alatt Major László még barátait is ügyesen válogatta, világosan látta a csillagok megváltozott járását, mert fordult egyet a kerék. Őszinte barátokat is szerzett magának, és ebben feleségének, Éva asszonynak vannak nagy érdemei. Megérdemelten hagyta jó emléket maguk mögött. Az AMH ezúton fejezi ki együttérzését a gyászoló hátramaradottaknak.

Az ünnepélyt beindító Himnusz után szépen kigondolt és előkészített programnak voltunk tanúi, amelyhez a technika vívmányai is hozzásegítettek. Nagy Imre 1956. november 4-i tragikus rádiófőlészólását hallhattuk, őt követte a Magyar Írószövetség elnökének elkeseredett se-

gélykérése Nyugattól, a szovjet csapatok bevonulása jelentésével. Józsa nagykövet tartalmas és jól összeállított spanyolnyelvű beszédben ismertetett néhány kiváló tényről a Forradalom és Szabadságharc körül (a szöveget a következő számunkban közöljük). Majd zongorához ült Alberto Trimeliti és kissé fergeteges adta elő Brahms néhány magyar táncát sajátos átdolgozásban. Ez után - újból hangszalagról - jött felénk Sinkovits Imre színész, szavalóművész megigéző hangján az Illyés Gyula Egy mondat a zsarnokságról című, 1950-ben a „fiókjának írt” és csak 1956-ban, a rövid szabadság alatt világot látott megrázó költeménye (l. AMH 2006. októberi számát), miközben képernyőn a forradalom napjai alatt készült főlészólásokat láthattunk és a magyarul nem tudó közönség a spanyolnyelvű fölíratokon át kísérhette az eseményeket. A méltó ünnepély az argentin Himnusz akkordjaival záródott, és a gyönyörű időjárás megint egyszer megengedte a vendégtömeg szétesését a kertben, ahol talán még a szokottnál is kiválóbb ellátásban részesülhettünk. Köszönjük ezt a szép megemlékezést.

(HKZS)

Mit hallott az AMH

- **Ádám Rózsa**, a Rosarióban élő t.b. konzul édesanyját veszítette el. Gyászában osztozunk!

- Tudomásunkra jutott, hogy a közel 40 éve körünkben Los Angelesbe továbbvándorolt **Falvy György** szeptember 21-én súlyos betegen 81. évében elhunyt. Gyászolják felesége, gyerekei, unokái, húga id. Kraftné Márta és kiterjedt családja Magyarországon, Észak- és Dél-Amerikában. Nyugodjék békében!

- Kedves előfizetőnk, **ifj. Horváth János** felesége, **Antonia Gómez** szeptember 22-én, 69 éves korában súlyos cukorbetegségben meghalt. 20 napos kórházi intenzívkezelés alatt sem tudták megmenteni.

- **Bakos István felsége Mili** múlt számunkban közölt komplikált kórtörténetét folytán hosszadalmas a javulás: vállá még mindig nehezen engedelmeskedik: karját megemlíni még nem tudja, fészkelődni sem. Türelem!

- **Szénási Pálné Katinak** mégnagyobb türelemre van szüksége, hiszen már júniusban jelentettük szerencsétlen balesetét és még mindig nagyon nehezen gyógyul. Kívánunk neki hamaros javulást!

- **Paál Magdival** volt nagy ijedség: légzési problémákkal kórházba került, tüdőgyulladás... Most hosszabb pihenésre, kúrálásra kell ügyelnie. Ahogy az izgága Magdit ismerjük, nemsokára újból láthatjuk mozogni köreinkben - de nagyon kérjük, vigyázzon magára!

- **Schirl Klári** nemsokára újból bejár a HKK könyvtárba, hanem még csak nem is biceg! Pedig igen nagy operációkat kellett elszerveznie a csúnya bokatorrésével. Szívvel örülünk gyógyulásának!

- A születésnapokat meg kell ünnepelni. Méginkább, amikor **101 évesről**, a múlt számunkban emlegetett **Schirl Ilonkáról** van szó (szept. 14)! Fia **Pali** („tollnéven” **Zengúz**) így gratulált neki:

Az életben bíz nem téves
Ha valaki százegy éves.
Ide jövünk, kaja helyre
Ez magyarul csakis Freire,
Mosolygós így a százegy év

Sok emlék bíz befér,
Itt nincs hólé, nincs hőember
Csak emlékfoslány, aranykender,
Így hát ünneplő sokaság
Az élet bíz nem balgaság,
Köszönünk így, immár mindent
Szeretettel, kapott kincset,
És mit mondhatok a fiáról
Messze esett a fájától.

- A Hungáriában (okt. 2-án) Omar-Zoli állandó kliense **Heymann Enriquet** ünnepelte **102. születésnapját** 3 nagy asztaltársasággal. Ugyanakkor hármassz születésnapot ünnepeltek az Oleanderek: **Juhász Karoldot, Eduardo Polot és Szilágyi Pétert**. Meglepetésként még **Blahó Ervin Bamba** (ritka vendég a Hungáriában!) is eljött Péter

b.-j.: Szilágyi házaspár, Bamba és Vass Gyöngyi

barátját felköszönteni! Ezt megelőzően, szeptember 18-án, a társaság legfiatalabbja, **Navesnik Anna** ünnepelte 30. évét. Gratulálunk!

- A **Háry János bemutatásáról** bőven tájékoztattuk az AMH spanyol részében. Az átható sikernek köszönhetően igen előnyös kritikák jelentek meg (végre!) az argentin médiában. **Leidemann Sylviának** ezzel sikerült az oly nehéz „áttörés”. Az előzetes „Magyar Hét” alatt (l. AMH júli-aug. kettőssz.) ui. sajnálatosan kimaradtak a **zenekritikusok**. Most szerencsére a Hárnyál ezt jóvá tették (köszönet

Székásy Miklós Ars Hungarica elnöknek a névsora): Pola Suárez Urtubey és Pablo Gianera (**La Nación**), Federico Monjeu (**Clarín**), Ramiro Albino (**Perfil**), Paul Bardin (**Herald**), Néstor Echevarría (**La Prensa**), Eduardo Giorello (**Ámbito Financiero**), Carlos Singer (**Scherzo – España**), Eduardo Arnosí (**Opera – London**), Boris Laurés és Bao Babio (**Radio Nacional Clásica**), Roberto Blanco Villalba (**Radio Cultura**), Enrique Sirvén (**Ópera Hoy**), **Revista Luscinia**, Martín Wullich (**Radio Amadeus**). Ez igen sokat jelent! Gratulálunk!

- A **diplomáták** sem maradtak el. A Magyar Köztársaság egész stábján kívül (a nagykövetség gazdasági felelőseinek, **Gál Kati** és férje **Aguilar Alexnek** kislánya **Réka** volt a szívderítő **Napoleon**, aki külön nagy tapsot érdemelt ki!), a következő országok voltak képviselve (nagykövetek vagy ügyvivők): Szlovák, Libanoni, Norvég, Orosz, Portugál, Svéd, Ukrán, Cseh, Szlovén, Horvát, Brazil, Francia. Egytől-egyig mind kissé irigyek a magyar kolónia eme remek teljesítményére - joggal!

- Nagy magyar virtuóz orgonista is járt köztünk: a közismert Adelma Gómez nemzetközi ciklusában léptette föl **Almásy Lászlót**, akit az uruguayi magyarok hívtak meg, úttal, ottléttel, és onnan hajózott át hozzánk.

Almásy László orgonaművész Leidemann Sylviával

- Ahogy júli-aug.-i kettősszámunkban jeleztük, megvolt a helyi Jogi Egyetemen a **Wagner Gabi** által szervezett XII. Zeneterápia Világkongresszus (1400 résztvevő), és elvárásunk szerint teljes sikerrel végződött. Gabi, e szakmának a Világkongresszus elnöke meghívására a Tudományos Bizottság tagjaként részt vett **Fekete Anna** Magyarországról és a plénum előtt adott elő, angolul. A Mindszentynumban

kapott szállást. Gyönyörű levelet írt hazatérte után, amelyben kifejti, hogy a „fantasztikus élmény” után „a lelkem még Buenos Aires utcáin barangol!” - Jelenleg is magyar az elnöke a Világkongresszusnak: **Urbán Varga Katalin** zenepedagógus. Gratulálunk Gabinak eddigi igen sikeres működéséhez!

- Az AMH Olvasói bizonyára emlékeznek **Csereklye Zsókéra**, akitől igen érdekes cikk jelent meg Sri Lanka-i élményeiről (AMH 07. jan.-febr. kettőssz.). Később Magyarországról jelentették kislányuk megszületését. Most az egész **Jan Van Hyfte** család újból hosszabb időre visszaérkezett közénk munka miatt, és szeretnének ismét bekapcsolódni a kolónia eseményeibe a már 15 hónapos **Rozi** leányukkal együtt. Isten hozta őket vissza!

- **Kunckelné Ildikó**, a LAMOSZSZ elnöke asszonya nagy örömmel jelenti, hogy a Szövetség tagja lett az **Uruguayi Magyar Otthon** is. Ezzel minden latin-amerikai ország, amelyben magyar szervezetek működnek, belépett a fontos szervezetbe - együtt a család! Így közösen még jobban fognak tudni dolgozni a latin-amerikai magyarság érdekeiért. Az AMH is örömmel köszönti az uruguayiakat, és gratulálunk a LAMOSZSZ kibővüléséhez!

- A nagyon szükséges rendes **közgyűlést** az összes **LAMOSZSZ-tagország** közt (hogy személyesen is sikerüljön találkozni) valószínűleg Argentína fölvállalja jövő év márciusára. Az EMESE elnöke, **Zaha Sanyi** fölmérte ennek fontosságát, és tőle indult ki a kezdeményezés. Minden tagország csúcsszervezete képviselőin kívül Európából is részt vennének illetékes, magas személyiségek. Nagy lehetőségek nyílnának egy ilyen találkozás kapcsán. E sorok írója külön méltányolja azt, hogy **kezdünk LAMOSZSZ-ban gondolkodni!**

- Nagyban készül a **Hungária a 35. éves fönnállásának megünneplésére** november 8-án. A városrendezés miatt megszűnt belvárosi **Centro Húngaro**, a San Isidro-i **Buenos Aires-i Magyar Egyesület** és az **Olivosi Magyar Kultúregyesület** megállapodása folytán füziozóbbá lett létre. A meghívók időben kimentek. A téma fontosságát tekintve a Vezetőség föltétlenül számít minél magasabb résztvevőre! (HKZS)

Mi történt? Társadalmi hírek, események. (Rovatvezető: Bonczos Zsuzsa)

A hír-szolgálat - a rádió, a digitális televízió, a napilapok, az Internet - annyira meggyorsult a technika fejlődésével, a szatellit állomásokkal, hogy ma már az eseményeket nagyon nehéz állandó és egyforma éberséggel figyelni. Amennyiben a televízióban a híreket igyekszel követni, figyelmedet ugyanazon a képen futószalagok más, érdekes eseményekre terelik el. Egyszerre értesülhetünk egy balesetről, sikkasztásról, betörésről, miközben valamelyik politikus ismerteti velünk országunk megoldásra váró problémáit.

Az elmúlt 2 hónapban aránylag keveset szónokoltak a kormány vezetői. Már-már azt hittük, hogy a március óta tartó háború a mezőgazdák és a kormány között elcsendesült. Talán végre kiegyeztek. Gyanús csend. Elnöknök a nemzetközi politika színpadára lépett. A legnagyobb gazdasági világválság alatt, New Yorkban szónokolt és rámutatott Argentína „bölcsházájára”. Észak-amerikai szakértők és politikusok: tanuljatok tőlünk!... Közben itthon a gazdák tovább nyugtalankodtak, és október elején egyesült erővel újabb rohamra készültek. Sajnos a közvéleményt annyira lekötötte az észak-amerikai gazdasági csődből kiinduló világválság, hogy a helyi belpolitikára alig figyel oda. A helyzet tagadhatatlanul aggasztó.

Aztán hirtelen lecsapott a bomba, amitől mindenki retteg. Fekete hétfőnek nevezte el a világsajtó. Észak-Amerika legnagyobb bankjai rendültek meg, omlottak össze. Nem vagyok gazdasági tudósító, de egy ilyen hír senkinek sem lehet közömbös. Melyik rádiót hallgassuk?

Mindenütt vészjósló jelentések. Amikor a sötétségben nem látjuk a kivezető utat, bizony félünk. Az ország felelős vezetőire nézünk. Tehetetlenül várunk. Felsőhájtunk, remélve, hogy mi itt, „a világ vakbelében” ezt mind túl fogjuk élni, mint ahogy eddig is mindent túléltünk. Fő, hogy a hús és a kenyér ára ne menjen nagyon fel... Hivatalos mérések szerint az infláció nem fenyeget, „megállt” (?). 2001-ben a mi állami csődünk már megtépázta vagyunkat, remélhetőleg a világválság nem viszi el a maradékot.

ESEMÉNYEK

- **Szeptember 29-én**, a „fekete hétfő” fenyegető felhőit, aggodalmait szerencsére eloszlatva kolóniánk életének ez év egyik legkiemelkedőbb eseménye, az ARS HUNGARICA rendezésében megtartott **Kodály Zoltán „Háry János”** című operájának bemutatója. Hetek óta készültünk erre a jól meghirdetett és rendezett előadásra. **Leidemann Sylvia** zenei igazgató régi álmát, a **Dr. Székásy Miklós** elnök segítségével megvalósult „Háry János” dél-amerikai ősbemutatóját láttuk itt beteljesülni. Lehetetlen lenne felsorolni, hogy ki mindenki volt jelen. Egy hónappal azelőtt, augusztus 30-án már a jubileumi Cserkészszablon a legnagyobb benyomást az tett rám, hogy milyen sokan vagyunk. A belgránói 1200 személyes Auditoriumban a nézőtér mind megtelt. Óriási siker. Még mielőtt elkezdődött volna az előadás, szétnéztem, és azon tűnődtem, hogy minek is köszönhetjük a sikert? A mecénások és a szervezők készsége fölött kétség kívül az előadás megálmodójának, **Leidemann Sylvia** tehetségének. Ezen felül annak, hogy a magyarok összetartanak, és hogy befogadó hazánkban ennyi barátot tudtak gyűjteni és meghódítani. Az est művészi és zenei sikeréről az illetékesek tollából kaptok beszámolót.

A Magyarországról erre az alkalomra érkezett főszereplők - Avedikian Viktória mezzo Őrsze és Gaál Csaba tenor fiatal *Háry* - megérdemelt sikert arattak

Fotó Colombaroli

Az *öreg Háry* Dombay Jenci alakításában találó tördőfessel megsemmisíti a vacogó *Napóleont* a kis Aguilar Réka kiváló megjelenítésében

Fotó Colombaroli

- **Oktoberben magyar szívünk megmeleged**, mert történelmünk fontos határköveire kell emlékezzünk. Október 6-át már lassan el is felejtjük, pedig Magyarországon, vidéken még ma is megemlékeznek a 13 aradi vértanúról, a világosi fegyverletételről és a 1848-as Szabadságharc véres bukásáról. Borzasztó volt a csalódás és még borzasztóbb volt az utána következő 12 év megtorlás, az abszolutizmus bosszúja. Most olvasom egy „kortárs” feljegyzéseit erről a korszakról. Megdöbbent benne az akkori magyar társadalom meghasonlott lelkiállapota. Nagyon hasonló a mairó... Világos után, egészen az 1867. évi kiegyezésig, október 6 még nem volt gyásznap és március 15-én nem ünnepelték a Szabadságharcot. Ezt nekünk, a XX. század gyermekeinek az iskolában nem tanították. Mi azt tanultuk, hogy mindenben a Habsburg császár, meg az oroszok voltak a hibásak.

- Ezen a vacsorán búcsúztunk **Lomniczy József és Lettítől**, akik indultak Európába. Először egyetemi hallgató unokájukat, **Zaha Esztert** látogatták meg Berlinben pár napra. Utjuk fő oka és lényege: Józsi édesapjának, **Dr. Lumniczer Sándor halálának 50 éves évfordulója** alkalmából rendezett, kiállítással egybekötött tudományos ülésre kapott meghívás volt. A Lumniczer család férfi tagjai a XVII. század vége óta az orvostudomány elismert képviselői, tudósai voltak. Az ő pályafutásuk, munkásságuk, felfedezéseik méltatása és bemutatása volt ennek a rendezvénynek a cél-

Magyar áruokról soha nem tanultunk. Vagy nem is voltak árulók, csak másképpen képzelték a haza jövőjét? Azóta eltelt 159 év, és szobrot állítottak nekik.

- **Október 1-jén este, a Sheraton hotelben** az AAP - Asociación Argentina de Psiquiatras - 15. kongresszusán **Dr. Kiss György** meghívására **Dr. Bingert Iván** érdekes előadását hallottuk. Dr. Kiss a „Psiquiatria e Inmigración” roppant érdekes témáját választotta, amelyről ő maga és két szakorvos társa adott elő. Dr. Bingert éleken foglalta össze a magyar emigránsok beilleszkedését egy új világba, más környezetbe és mindezeknek pszichikai feltételeit vagy hatásait. A nehéz, bonyolult témát pontokba szedve ismertette, saját tapasztalatain okulva, némi humorral élénkítve. Szerinte minden emigráns reakciója teljesen egyéni lelki megrázkódtatáson megy át, függetlenül attól, hogy milyen nemzetiségű.

- **Szeptemberben elmaradt Mórincz Istvánné Marika** hagyományos születésnap ebédje.

Mórinczné Marika hagyományos születésnap ebédjén a Hungáriában b.-j.: Gátiné Czanyó Kata, id. Zaha Sándor és az ünnepelt

Fotó Bonczos

Budapestre volt meglátogatni beteg hűgát, Zsuzsát, akinek nagyobb szüksége volt rá, mint nekünk. Október első napjaiban megnyugodva tért haza és meghívta barátait a Hungáriába, ebédre. Marika csodás virágdíszsel terített asztalnál várt bennünket. **Omar** az idén is kitétt magáért. Azelőtt ez a kis csoport 18-20 barátból, főleg házaspárokból állott. Ma már csak özvegyek, főleg özvegyasszonyok 10-12 en maradtunk, de hűségesen összetartunk. Kitűnő hangulatban koccintottunk a Marika és több olyan barátnő egészségére, akik az elmúlt hetekben töltötték be egymár esztendőit. (Marikán kívül Kovács-Baráth *Babszi*, Monostoryné Ildikó, Hann Gerda).

b.-j.: Mitchell Carolina egyik kiállított képe előtt Ana María Hirlemann, a Galeria Forma kurátorával

Fotó Bonczos

pompával ragyogó benyomást keltenek. Carolina hasonló stílusú festményei már szeptemberben az EXPO Trastiendas művé-

- **Október 10-én este a Hír-szolgálat minden ága jelentette**, hogy a G20, azaz a 7 gazdag és 13 fejlődő ország elnökei és pénzügyminiszterei október 11-én nagygyűlésre jönnek össze Washingtonban. Kivételesen ezen a hétvégen nem mennek golfozni, mert meg akarják menteni a világot egy fenyegető gazdasági csődtől.

Mindez argentin honfitársainkat nem térítette el utazási kedvüktől.

Hivatalosan az amerikai kontinentst október 12-én fedezték fel. Az ünnepet másnap, hétfőre helyezték át. Így adódott egy 3 napos hétvége, tavasszal, amikor feltét-

szeti kiállításon is feltűntek. Carolina nagyon boldog volt: 9 kiállító művész között az ő képei voltak a legjobb helyre, legfeltűnőbbben elhelyezve.

- **AHKK-nak, Hungária Könyvbarátok Köre Levéltárának** köszönhetjük, hogy a „saszemű besegítő-társak” felkutaták a jól elrendezett Magyar Hírlapok albumában a „Magyar Otthon” 1964-ben létrejöttének, alapkövetélenek teljes részletességgel, nevekkal, adatokkal ellátott történetét. Ez történelmi dokumentum. Az AMH-ban megjelent felszólításunkra sajnos

Az 1992-ben 70 évet megért Segélyegylet alapítóinak neve márványba vésvé

Fotó Bonczos

nem jelentkeztek eddig sem az alapkövetélenél jelenlevők, sem az adakozók. Azon a november 29-én, 1964-ben a *Pergament 75 aláírója* helyben összesen 60.956 pesót adakozott: Alsina Dalkör 5000, Lammert József 5000, Faragó Lajos 3000, Kozma Kató 2000, Szeibert József 2000, Wildei M. E. 2000. Ezek után egy 48 egyént kitevő csoport fejenként 1000, majd 4 egyén 500 és 5 egyén 200 pesót (a névsor kikerítve a szerkesztőségéből).

Az aláírók legnagyobb része már nem él. **Kérjük: jelentkezzenek gyermekeik! Minden magyar intézmény vezetői! Jeles magyar „leszármazottak”!** **Ünnepeljünk együtt, november 29-én, szombaton délben a mai Szent István MAGYAR OTTHONBAN!**

- Magyar kolóniánk harmadik generációjának egyik legnépszerűbb gyermeke, **Zombory Michelle** október 13-án este ünnepelte meg 15. születésnapját. Jóllehet 1993. szeptember 2-án született, egy egész hónappal el kellett halasztania az ünnepséget, mivel osztálytársai mind a Goethe Schulében, mind a cserkészletben az idén töltik be 15. életévüket. Így az idén minden szombatra esik egy *Fiesta de los 15...*

A nagy eső ellenére remekül sikerült a kerti mulatság. Mind eljöttek Michelle barátaai az iskolából és a cserkészletből. A Cserkészszablon az idén bemutatott 15 évesek közül egy sem hiányzott. Isten éltesse őket!

Az ünnepről természetesen nem hiányozhatott az udvarló sem!

lenül el kell valahová utazni!

„Krisz ide, krisz oda”: sem vidékre, sem a szomszédos országokba napokkal előbb már nem lehetett jegyet kapni. Menjünk el mi is valahová friss levegőt szívni!

* **Október 22-én a magyar Nagykövetség meghívására az 1956-os Forradalomról** fogunk megemlékezni. Sok év után, ma már ismét „Forradalomról” emlékezünk meg, nem pedig ellenforradalomról. Nagy szó ez. Ott leszünk mind, magyar érzelmű magyar leszármazottak. Erről következő számunkban szeretnék beszámolni.

- AZ ARGENTÍNAI MAGYAR HÍRLAP TÁMOGATÓI**
- 2005: Alapító Fővédnök: Rubido-Zichy Hohenlohe Senta**
- Alapító Védnökök:** Alitisz Constantino - Eickertné Toinette - Gorondi István és Edith - Lomniczy József - Monostoryné Kövesligethy Ildikó - Móríc Istvánné - Papp Jenő - Takács István (+) - Zilahi Sebess Jenőné Bonczos Zsuzsanna - Zombory István - Zöldi Márton
- 2005-től 2007-ig US\$ 100.-on felüli adományaikkal támogattak:**
- Dr. Alitisz Constantino (2x) - B.A. (Kanada) - Döry Ilcsi - Erdődy József (2x) - Dr. Farkas Ferenc (3x) - Gorondi István és Edith - Gosztanyi Attila - Grosschmid Mária (Mo) - "Instituto Internacional de Artes Culinarias Mausi Sebess" - K.I. - Luraschiné Földényi Judith (Ausztria) - Móríc Istvánné (2x) - Dr. Némethy Kesserű Judit (USA) (3x) - N.N. - N.N. - Dr. Orbán László (3x) - Rubido-Zichy Hohenlohe Senta (3x) - Zilahi Sebessné Bonczos Zsuzsa (3x) - Zombory István - *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacsevich (x2)*
- 2008:** Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Dr. Némethy Kesserű Judit (USA) - Móríc Istvánné - Zilahi Sebessné Bonczos Zsuzsa - Döry Ilcsi - Luraschiné Földényi Judith (Ausztria) - "Instituto Internacional de Artes Culinarias Mausi Sebess" - Dr. Alitisz Constantino - N.N. - Dr. Besenyi Károly - Dr. Orbán László - Alexis Pejacsevich - Dr. Farkas Ferenc - Dr. Orbán László - Erdődy József
- Az Argentínai Magyar Hírlap és az egész magyar közösség nevében hálásan köszönjük támogatásukat!*

HUNGRÍA, JULIO 2008
ORDEN DE LOS CABALLEROS DE LA MESA BLANCA MARIANA SEBESS
Distinguida con la GRAN CRUZ DE ORO

FRANCIA, NOVIEMBRE 2007
IV° FESTIVAL INTERNATIONAL DES ARTS GOURMANDS

ESPAÑA, ABRIL 2007
COPA ESPAÑA DE PASTELERÍA

FRANCIA, ENERO 2007
BOCUSE D'OR

EE.UU., SETIEMBRE 2005
ANNUAL CULINARY SUPER CHALLENGE TEAM COMPETITION

LUXEMBURGO, NOVIEMBRE 2002
CULINARY WORLD CUP, UNICOS GALARDONADOS EN LATINOAMERICA MEDALLA DE BRONCE

MAUSI SEBESS
ARTES CULINARIAS

www.mausiweb.com

Squam
Crema dental multifunción con EDS y flúor

Protege su sonrisa diariamente

- Acción Antisarro
- Acción Antiplaca
- Acción Anticaries
- Protege el esmalte
- Previene la enfermedad periodontal

Gador
Al Cuidado de la Vida
<http://www.gador.com.ar>

PRESENTACION: Pomos multilaminados con 80 y 120 gramos.

Argentínai MAGYAR HÍRLAP
Az argentínai magyarok független folyóirata
Kiadó-szerkesztő: Haynalné Kesserű Zsuzsanna
Rovatvezető Sebessné Bonczos Zsuzsa
Szerkesztőségi iroda: Bonapartianné Graul Trixi
L. Monteverde 4251 - (1636) Olivos - Buenos Aires
Tel./Fax: (54-11) 4711-1242 amagyarhirlap@yahoo.com
<http://epa.oszk.hu/amh> <http://efolyoirat.oszk.hu/amh>
www.argentinaimagyarhirlap.blogspot.com

Dr. Constantino Miguel Alitisz
abogado
Libertad 480 2° Capital
14 a 18 hs.
4382-2990 / 15-5481-0957
cmalitisz@yahoo.com.ar

Dr. Farkas Ferenc
ügyvéd
Carlos Pellegrini 743
p. 10. of. 45, Buenos Aires
Tel.: 4322-0902
Kérjen órát

Dra. Gabriela Szegödi
Abogada
Estudio 4372-6844
15-5026-4512
gabriela_szegodi@yahoo.com.ar

Dra. Dancs Zsuzsanna
Abogada
A. Brown 3185 piso 2 Of. 4
Mar del Plata
Tel.: 0223-494-0339
susanadancs@sinectis.com.ar

Lic. Éva Barnaky
Psicóloga
Consultorio:
15-6220-4948
4541-0314

Dra. Daniela Bordalejo
Dr. Martín Puricelli
Médicos Psiquiatras
Consultorio:
15-5325-2078 4823-9347

h
"Kiművelt emberfők által tenni nagy nemzeté a magyart!"

A Z.I.K. támogatja a magyar betűt

HKK HUNGÁRIA KÖNYVBARÁTOK KÖRE - HKK
KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR
Hivatalos órák: Péntekenként 19 - 21 óra. Hungária Egyesület 1. em. - Pje. Juncal 4250, Olivos
Tel. 4799-8437
haynal@fibertel.com.ar

- A megjelent írások nem fejezik ki szükségszerűen a szerkesztő véleményét, és azokért minden esetben szerzőik felelősek.
- Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Javítás és rövidítés jogát fenntartjuk.
- Szabályosan gépelt, kijavított, és e-mailen beküldött írások a közlésnél előnyben részesülnek.
- Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk.

A havi lapzárta után történt eseményekről szóló beszámolók és hírek csak egy hónap késéssel jelenhetnek meg. Számítunk Olvasóink szíves megértésére!

A DECEMBERI számra a lapzárta: november 10
Anyag és hírek beküldésére (54-11) 4711-1242 amagyarhirlap@yahoo.com

Kedves Olvasónk! Megkapta már a nyugtáját?
A címkén látható az előfizetésének lejárata. Két hónappal utána be kell szüntetnünk a lap küldését.
Előfizetése megújításának esetében kérjük közölje velünk annak módját és dátumát (4711-1242), hogy kiállíthassuk a megfelelő nyugtát. Köszönjük! **AMH**

INTÉZMÉNYEINK
NUESTRAS INSTITUCIONES

IFJÚSÁGI CSOPORTOK - ACTIVIDADES JUVENILES
EMESE KULTÚRA ÉS IFJÚSÁGFENNTARTÓ TESTÜLET - ASOCIACIÓN CULTURAL EMESE, Patrocinadora de las Instituciones Juveniles Húngaras de la Argentina. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4794-4986 - emese_zik@arnet.com.ar
39.SZ. MAGYAROK NAGYASSZONYA LCSCS. - AGRUPACIÓN DE GUÍAS HÚNGARAS Nº 39 MAGYAROK NAGYASSZONYA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4723-4988 - edithhaynal@hotmail.com
18SZ. BARTÓK BÉLA CSCS. - AGRUPACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS Nº 18 BARTÓK BÉLA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4837-0161 - kerekesmartin@yahoo.com.ar
KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG DÉL-AMERIKAI KÖRZET - DISTRICTO ARGENTINA DE LA ASOCIACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS IN EXTERIS. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. - lomniczymatvas@yahoo.com.ar -15-5703-1800
REGÖS MAGYAR NÉPTÁNCGYÜTTES - CONJUNTO FOLKLÓRICO HÚNGARO REGÖS - Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. www.regosargentina.com.ar
Tel. 4799-4740 - edibon1@yahoo.com
ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR (HÉTVÉGI MAGYAR ISKOLA) - CÍRCULO JUVENIL ZRÍNYI - Colegio Húngaro. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. 4791-3386 susyfothy@yahoo.com.ar

MŰVÉSZET, ZENE, KULTÚRA - ARTE, MÚSICA, CULTURA
ARS HUNGARICA KULTÚRA- ÉS ZENETERJESZTŐ CIVIL SZERVEZET - ARS HUNGARICA, Asociación Civil de Música y Cultura - szekasym@gmail.com - **CORAL HUNGARIA** - sleidemann@fibertel.com.ar - Cuba 2445, (1428) Buenos Aires. Tel. 15-6134-1577 - www.arshungarica.com.ar
HUNGÁRIA KÖNYVBARÁTOK KÖRE KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR - HKK - BIBLIOTECA HÚNGARA - Pje. Juncal 4250, 1° piso. (1636) Olivos, Bs. As. Tel. 4799-8437 - haynal@fibertel.com.ar
MAGYAR SZÍNTÁRSULAT: ÁLOMGYÁR a Hungáriában. zolyomikati@fibertel.com.ar

KLUBOK - CLUBES
HUNGÁRIA EGYESÜLET - CLUB HUNGARIA, Asociación Húngara en la Argentina. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-8437 / 4711-0144 - mzoldi@dls-argentina.com.ar
VALENTÍN ALSINAI MAGYAR DALKÖR - CORO HÚNGARO DE VALENTÍN ALSINA. Av. Gral. Viamonte 2635, (1822) Valentín Alsina, Bs.As. Tel. 4244-1674

ISKOLÁK - COLEGIOS
ANGOLKISASSZONYOK INTÉZETE (WARD MÁRIA) - COLEGIO MARÍA WARD. Calle 43 Nº 5548, (1861) Plátanos, Bs.As. Tel. 4215-1052
SZENT LÁSZLÓ ISKOLA - COLEGIO SAN LADISLAO. M. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 - sladislao@ciudad.com.ar

SPORT - DEPORTES
HUNGÁRIA VÍVÓ CSOPORT - ESGRIMA CLUB HUNGARIA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4461-3992 - henriette@arqa.com

EGYHÁZAK - IGLESIAS
"KRISZTUS KERESZTJE" MAGYAR EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET - IELU - CONGREGACIÓN EVANGÉLICA LUTERANA HÚNGARA "LA CRUZ DE CRISTO" - Amenábar 1767 - (C1426AKG) Buenos Aires. Tel. 4503-3736 - cvhefty@yahoo.com.ar
MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ - IGLESIA REFORMADA HÚNGARA - Cptn. Ramón Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 / 15-5746-6505 - amerke@argentina.com
"MINDSZENTYNUM" ARGENTÍNAI KATOLIKUS MAGYAROK SZÖVETSÉGE - ASOCIACIÓN DE LOS CATÓLICOS HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - Araoz 1857, (1414) Buenos Aires. Tel. 4864-7570 - www.mindszentynum.org - E-mail: mindszentynum@fibertel.com.ar

INTÉZMÉNYEK - INSTITUCIONES
ARGENTÍNAI MAGYAR INTÉZMÉNYEK SZÖVETSÉGE - AMISZ - FEDERACIÓN DE ENTIDADES HÚNGARAS DE LA REPÚBLICA ARGENTINA (FEHRA) - Capitán R. Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 - nyattay@arnet.com.ar
ARGENTIN-MAGYAR KERESKEDELMÉI ÉS IPARKAMARA - CÁMARA ARGENTINO-HÚNGARA DE COMERCIO E INDUSTRIA. - Av. R. Sáenz Peña 720 piso 9° "E", (1035) Buenos Aires. Tel. 4326-5107 - info@camara-hungara.com.ar
MAGYAR SEGÉLYEGYLET "SZENT ISTVÁN ÖREGOTTHON" - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BENEFICENCIA "HOGAR DE ANCIANOS SAN ESTEBAN" - Pac. Rodríguez 6258 (ex 1162), (1653) Chilavert, Bs.As. Tel. 4722-0098 / 4729-8092 - hogarhungaro@hotmail.com
MAGYAR IRODALMI ÉS KULTÚRTÁRSASÁG - ASOCIACIÓN LITERARIA Y CULTURAL HÚNGARA. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 / 6141 - jakabterek@ciudad.com.ar
MHBK - MAGYAR HARCOSOK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE - COMUNIDAD DE CAMARADERÍA DE LOS EX COMBATIENTES HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - J.B. Justo 183, (1602) Florida, Bs.As. Tel. 4796-0176 / 15-4949-9640 - vferlolo@fibertel.com.ar
SZENT ISTVÁN KÖR - CÍRCULO DE SAN ESTEBAN. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4783-6462 - jakabterek@ciudad.com.ar
VITÉZI REND ARGENTÍNAI CSOPORT - ORDEN DE LOS CABALLEROS VITÉZ. Capítulo Argentino. Tel/Fax (5411) 4715-2351 - nyattay@arnet.com.ar

VIDÉK - INTERIOR DEL PAÍS
BARILOCHEI MAGYAR EGYESÜLET - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BARILOCHE - Rolando 250, (8400) Bariloche, Prov. de Río Negro. Tel. 02944-461994 moka_retezar@yahoo.com.ar

CÓRDOBAI MAGYAR KÖR - CÍRCULO HÚNGARO DE LA PROVINCIA DE CÓRDOBA. Recta Martinolli 8611, Barrio Villa Belgrano, Córdoba. Tel. 0351-481-8531 / 0351-156-144-070 - filipancsllili@gmail.com
CHACOI MAGYAR EGYESÜLETEK: - COLECTIVIDAD HÚNGARA DE CNEL. DU GRATY - M. Moreno Nº 12, (3541) Coronel Du Graty, Prov. de Chaco. Tel. 03735-498-649
- **SOCIEDAD HÚNGARA DE SOCORROS MUTUOS** - Balcarce 79. Moreno Nº 12, (3540) Villa Ángela, Prov. de Chaco. Tel. 03735-420-939
SANTA FE-I MAGYAROK TÁRSASÁGA - AGRUPACIÓN HÚNGAROS DE SANTA FE (CAPITAL) - 9 de Julio 6345, (3000) Santa Fe. Tel. 0342-469-5500 - adorjan@ciudad.com.ar

Atención:
Rogamos a los responsables informarnos de errores o cambios. Gracias.